

DIALOG

Kresťanský diskusný a polemický mesačník

III. ročník • 6-7/2010

Dialóg mladých: Ghetto vs. sloboda

HOMOSEXUALITA AMY

www.radio7.sk

rádio 7
rádio pre život

Satelitné a internetové vysielanie pre vás:

- spravodajstvo
- svedectvá zo života
- duchovné úvahy
- kresťanská hudba

Banská Bystrica **107,7 MHz**

Počúvajte nás a podporite naše vysielanie
satelit Astra 3A

Mediálny partner Dialógu

O B S A H

DISKUSNÉ FÓRUM 4

DNEŠ PRED TISÍCROČIAMÍ 6
Daniel Pastirčák

KRESTAN V POLITIKE 9
Štefan Markuš

HOMOSEXUALITA A MY 12

BUDOVANIE VZŤAHU 21
David Stanford

J. MANICOVÁ FAJFROVÁ 22

KDE JE NAŠE OBČIANSTVO 26
Štefan Markuš

DIALÓG MLADÝCH 27
Ghetto vs. sloboda

Pri zborových objednávkach je odporúčaná predajná cena do 2,20 €, (podľa zborových dotácií) **Individuálne objednávky:** cena + poštovné
PRIVÍTAME VAŠU POMOC, KTORÚ MÔŽETE POSLAŤ NA ÚČET: 262 104 1859/1100, špecifický symbol 1010

Redakčná rada: Štefan Markuš (predseda), Tibor Máhrik, Bohuslav Piatko, Rastislav Števko **Šéfredaktor:** Bohuslav Piatko, sefredaktor@mesacnikdialog.sk

Redakcia: Ľuboslava Straková, Jozef Uhlík, Eva Bechná, Barbara Turčíková (Žilina),

Gabriel Gajdoš (webmajster), e-mail: gabriel.gajdos@cb.sk

e-mail na redaktorov v tvare: priezvisko@mesacnikdialog.sk **Jazyková úprava:** Anna Matláková

Dizajn a grafické spracovanie: Martin Piatko **Adresa redakcie:** Dialóg, Živnostenská 2, 811 06 Bratislava, č. tel.: 02 207 11 468
e-mail: dialog@mesacnikdialog.sk, web: www.mesacnikdialog.sk **Vydavateľ:** Media Svatava, spol. s r.o. **Tlač:** Transmedic Slovakia, s.r.o.

Predná strana obálky: Dúhový PRIDE, Bratislava 2010, © Dúhový PRIDE

„Tajomstvo Narnie“
Letný stanový tábor pre mladší dorast vo veku 12-15 rokov.

Muránska Lehota

info/registrácia
www.cb.sk

čo tă čaká
Stanovačka, táboráky, hry, LARP, talentshow, šport, príroda, noví priatelia a samozrejme odhalovanie tajomstiev biblických príbehov...

organizuje
Cirkev bratská v spolupráci s JUROPA

1.-8.8.2010

cena
70 € - do 31.5.2010
80 € - do 15.6.2010
Uzávierka prihlások: najneskôr 15.6.2010
so zaplatením zálohy 50% na účet
ODDM: 2564174259/0200

kontakt: eva.myjavcova@cbza.sk 0903 656 365, janci007@gmail.com 0903 055 404

ZAPOJTE SA AJ VY DO TVORBY DIALÓGU

Privítame Vaše názory a postrehy: dialog@mesacnikdialog.sk
v diskusnom fóre na: www.mesacnikdialog.sk
aj písané na adresu redakcie

Júl, august:

Redakčné
prázdniny

Október:

Katolícka cirkev povýšila
Máriu na úroveň Boha.
Protestancké cirkvi
jej taký význam nepripisujú.
Zapojte sa do témy:
FENOMÉN MÁRIA

September:

MISIA NA UKRAJINE

Zlodej prichádza nepozorované

„Zlodej nejde na iné, iba nato, aby ukradol, zabil a zahubil. Ja som prišiel nato, aby mali život a aby mali hojnosť.“ (J 10, 10)

Pán Ježiš sa predstavuje v Jánovom evanjeliu v 10 kapitole, ako dobrý pastier. Všimli sme si, že hned na začiatku, hovorí aj o zlodejovi a zbojníkovi? Zlodej je tu spomenutý preto, lebo je reálny v našich životných príbehoch. Kradmo vstupuje do vztahu s dobrým pastierom. Sleduje jedinú vec, ako ho znefunkčniť. Biblia nás varuje, že prichádza nepozorované, maskovaný ako anjel svetla. V našej mysli sa môže veľmi dobre ukryť a takto aktivovať svoje dielo. Keď sa potom vyskytne v živote problém, je hotový nám posvetiť do danej problematiky. Pravda, robí tak vo svojom záujme. Máme dojem, že všetko dobre vieme a situáciu primerane ovládame. Máme súčasť poznanie, ale podvodník našu známosť použije na borenie a hanobenie Božieho výkupného diela. Okráda nás o nádej, siaha na živú vieri a chce zahubiť v nás aj Božiu lásku. Tú, ktorá bola skrže Ducha svätého vyliaťa do našich sŕdc. Lásku, ktorú nemôžeme za žiadnych okolností vzdať, lebo je priamym a dodnes neodvolaným rozkazom Pána: „*Prikazujem vám, aby ste sa milovali navzájom.*“ (J 15, 17) Po zlodejovom kradmom útoku sa nevieme na Pánov rozkaz rozepamätať. Prelaďujeme na inú vlnovú dĺžku. Vzájomne sa znechucujeme a obviňujeme. Medzi sebou nevytvárame priestor pre výkupné dielo Spasiteľa.. Zlodej ukrytý v srdci kontroluje myšlienky. Ľudská mySEL – kto ju pozná, kto prenikne na jej hlbiny?

Preto nám Písma sústavne, mnohorakým spôsobom zdôrazňuje, aby sme obnovovali svoju mySEL: „*A neprispodobňujte sa tomuto svetu, ale premeňte sa obnovením mysle, aby ste vedeli rozpoznať, čo je vôľa Božia, čo je dobré, milé a dokonalé.*“ (R 12, 2) Máme opásat' bedrú svojej mysle; myslieť na to, čo je hore. V živote kresťanov nie je podstatný vonkajší lesk, predstieranie a tvárenie sa pred ľuďmi. Dôležitá je denná obnova a prečistovanie vnútorných pohnútok srdca. Na poli myslenia bývame totiž ľahko zraniteľní. Raz je to skleslosť, malomyseľnosť a ustarenosť. Inokedy nás premáhajú zlé myšlienky, ktoré nemajú nič spoločné s Božou dobrotom a lúbotou. Myslíme sebecky. Poznáme súčasť hlasa dobrého pastiera, všeličo vieme naspmäť z jeho slova, ale hlas vlastného srdca je nám bližší. Ideme za nim, lipneme na svojom.

Obnova mysle sa stane na modlitbe pravým duchovným zážitkom. Teraz si uvedomujem doslova univerzálnu službu, ktorú nám sprostredkuje Pán na modlitbe. Povedal: „*Proste a bude vám dané; hľadajte a nájdete; klopťte a otvorí sa vám;*“ (Lk 11, 9) To napovedá, že z Božej strany niet chvále, v ktorej by bol vstup do Božej prítomnosti zatvorený. Neprestajne, v každom čase i nečase, modlitba funguje. Ale z praxe vieme, že modlitba býva to posledné po čom siahame. Modliť sa je neprirozené. Normálny a vždy vhodný sa nám javí rozhovor so sebou, dumanie v sebe, kombinovanie svojich myšlienok. Aby sme to mohli pretrhnúť, potrebujeme vchádzať do Božej prítomnosti. Nie je to okamžitá ani jednorazová záležitosť. Vyžaduje verné a trpezzlivé otváranie srdca pred Bohom, ale i pred bratmi a sestrami zboru. Nedajme sa dotlačiť do dumania a rozumovania sami v sebe, keď sme v cirkvi oslobodení, aby sme si hovorili pravdu v láske a nažívali v jednote ducha. Monólogo bývajú častou prekážkou v procese rozpoznávania Božej vôle.

Zmienka o zlodejovi nás má prebrať k bdelosti. „*Bdejte a modlite sa, aby ste neprišli do pokušenia.*“ Nemôžeme byť pripútaní k svojmu mysleniu, aj keď je ono naozaj tým najosobnejším a najvlastnejším, čo máme. Istý veľmi múdry človek začiatkom 17. stor. povedal: „Myslím, teda som“. Myslíme, teda sme – žijeme. Ale máme ešte väčšie bohatstvo, stálejšie a cennejšie myšlienky, ako sú naše. Vierou sa preto pokorne rozhodujeme prekračovať prah svojho myslenia, aby sme si mohli osvojovať myslenie Ježiša Krista. Je to jeden z najsilnejších zážitkov viery, keď v zbere nehládá každý len svoj prospech, ale aj prospech iných a zmýšľame tak medzi sebou, ako aj Ježiš Kristus a delíme sa s blízkymi o dar plnosti a hojnosti života.

JÚLIUS STUPKA
(kazateľ BJB
vo Vavrišovej)

PÍŠETE, REAGUJETE, DISKUTUJETE

WWW.MESACNIKDIALOG.SK

AD: DIALÓG MLADÝCH Č. 5/2010

S veľkým zaujatím od A po Z som si prečítať pútavé príspevky v čísle 5 – Dialógu mladých. 5 príspevkov charakterizuje budúcnosť „mladých“. Bol som prekvapený – ich dospelost'ou a vyzretosťou. Úprimnosť a viera v ich článkoch bola pre mňa veľkým povzbudením. Ako učiteľ stretávam rôznych študentov od základnej až po vysokú školu – ale podobnosť s (mladými) pisateľmi do Dialógu nachádzam tak málo. Na článkoch mladých môžeme vidieť rozdiel v myšlení, postojoch – a vidieť úžasný jav – ako s vierou prichádza múdrost' a stabilita v živote. Prajem našim mladým – aby nadalej svietili a dokázali nás starších povzbudiť tak ako v ostatnom čísle časopisu.

Gloria in excelsis Deo – Sláva Bohu na výsostiah.

Roman Králik, Šal'a

AD: KONFERENCIA CB... (DIALÓG 4/2010)

Autor článku celkom dobre vystihol atmosféru konferencie, hoci si myslím, že keby bol býval sledoval konferencie počas posledných 5 rokov, tak by asi trošku inak fabuloval niektoré svoje postrehy. Ale všetko sa nedá naraz. Som rád, že sa konferencie zúčastnil ako host – pozorovateľ a verím, že sa zúčastní aj najbližších v budúcnosti. Naše pozvanie trvá.

Rád by som poopravil jeho slová, citujem:

„*Nosnou sa stala diskusia o pripravovanom spevníku a o zmene spôsobu financovania činnosti cirkevného ústredia (prešiel návrh levického zboru na zrušenie zvyšovania zborových príspevkov podľa valorizácie). Čo je asi veľmi rozumný návrh a zapadá do koncepcie nového tajomníka CB Ivana Markuša,“*

Podľa môjho názoru to nebola nosná téma (myslím spevník), skôr by sa to mohlo povedať o spôsobe financovania.

Ale ani to nebolo nič zvláštneho, ide o štandardný postup na konferencii, keď konferenčný návrh predložený na rokovanie sa odsúhlasí, alebo zamietne formou hlasovania. Takisto nie je to tak, že by to zapadal do koncepcie, ktorú ako uviedol autor článku, sleduje nový tajomník. Opak je pravdou, že tajomník a Rada neodporúčala návrh prijať. Akceptujeme však rozhodnutie konferencie v plnej mieri, v kontexte „*Vtedy sa videlo za dobré apoštolom a starším s celou cirkvou...*“

Konferencia má svoje stanovené pravidlá a svoj obsah. To, že príspevky boli napísané a rozoslané, je skôr výhodou pre účastníkov, aby sa pripravili a svojimi príspevkami komentovali ich obsah. Predsednícka správa sa berie na vedomie, čo nevylučuje diskusiu k nej.

Tajomnícka správa a správa o hospodárení sa odsúhlasuje hlasovaním.

Záverečnú otázkou autora článku: *Vážne nebolo o čom?* chápem a rozumiem jej. Vynasnažíme sa v budúcnosti vytvoriť väčší priestor k diskusii o prioritách cirkvi a potlačiť spotrebú času na riešenie administratívnych bodov.

A ešte čosi, delegáti si vzali ten malý modrý bulletin so všetkými správami domov, chcem ich posmelíť a prezradím im tajomstvo, že čítať sa to dá aj po konferencii...

Ivan Markuš (tajomník CB v SR)

K TÉME (HOMOSEXUALITA) TOHTO ČÍSLA

Vyjadrenia, ktorým chýba existencia večných a všeobecne platných noriem a princípov, hovoria rečou, podľa ktorej je jediným bohom človeka človek sám. Prijatie takejto „filozofie“ potom následne umožňuje

človeku vytvárať normy a zákony, ktoré on sám chce. Podobné názory vidieť aj v akejsi fatalistickej forme vyhlasujúcej homosexuálny stav za prirodzený a z neho plynúce homosexuálne úkony za normálne. Homosexuálne príklady správania môžu byť úplne „prirodzené“ pre nás, ale sú „neprirodzené“ pre Boha, v zmysle jeho ideálu stvorenia.

Ďalším predkladaným argumentom je názor, podľa ktorého je láska primeraným kritériom každého vztahu. Všetko teda záleží len a len na povahе a kvalite vztahu. Láska však potrebuje zákon ako svoju normu a oporu. Jasne to vidieť aj z Ježišovej rozlúčkovej reči, kde hovorí o láske zachovávajúcej prikázania (Jn 14, 15). A aj keď je láska podstatnou kvalitou vztahu, sama o sebe nie je dostatočným kritériom jeho pravosti.

Dôstojnosť ľudskej osoby vyžaduje, aby človek objavoval, neustále rozvíjal a uvádzal do praxe hodnoty, ktoré sú vpísané do jeho prirodzenosti. V morálnej oblasti však človek nemôže vynášať rozsudky na základe svojej vlastnej vôle. Vo svedomí totiž odkrýva zákon, ktorý si sám neukladá, ale musí ho posluchať. Tento zákon mu bol daný Bohom a iba v poslušnosti tomuto zákonu nachádza človek svoju dôstojnosť a svoj skutočný rozvoj. Človek sa však ako slobodná bytosť rozhoduje v zhode s týmto zákonom alebo proti nemu.

Homosexuálne orientovaným ľuďom nemožno poprietať právo na ľudskú blízkosť, priateľstvo a lásku vo vnútri ich spoločenstva, pokiaľ nejde o jej sexuálne formy. Treba však stále bdieť, aby sa pri uvádzaní myšlienok o naplnení hlubokého vývojového deficitu hlubokým vztahom v dospelosti nezabudlo zdôrazniť, že ide o nesexuálny vztah.

Z www.knazi.sk
vybrala J. Kaučáriková

DÚHOVÝ PRIDE, ALEBO „POCHOD HRDOSTI“.

22. 5. 2010 sa v Bratislave uskutočnil tzv. „Dúhový Pride“, ktorý mal vyjadriť rovnoprávnosť ľudí s homosexuálnou orientáciou so zvyškom spoločnosti. Pochod vzbudil najrozličnejšie reakcie verejnosti, nezaobíšlo sa to bez emocií, hrubostí, ba i policajného zásahu proti výtržníkom.

Samozrejme, vzbudil reakcie aj vo mne. Aspoň dve.

Tou prvou reakciou je vnútorný odpor voči hlavnej myšlienke celého podujatia – postaviť homosexuálny vzťah na úroveň spolunažívania muža a ženy. Lebo táto myšlienka stojí v pozadí „pochodu“. Ten mal zdanlivo osloviť spoločnosť, aby neodsudzovala, ale akceptovala ľudí, ktorí sú pre rozličné dôvody orientovaní inak ako heterosexuálne. A naozaj všetky tie slovné, ba až fyzické útoky na pochodujúcich vyvolávali dojem, že naša slovenská pospolitosť je netoleratná, násilná a hrubá. Áno, mnohí reagovali neprimerane, ale obávam sa toho, že príde čas, kedy sa spoločnosť stotožní s myšlienkou, ktorú nám „Pochod“ priniesol. Tak, ako sa v časoch povodne na Slovensku rúcali cesty a domy, lebo zem

prestala byť pevnou, tak sa v ľuďoch pomaly stráca vnímanie toho, čo je dobré a zlé, správne a nesprávne, čisté a zvrátené. Treba jasne povedať, že homosexuálny vzťah vždy bol, je a bude zvrátenosťou. Mnohí z tých pokojných a vyrovnaných ľudí, ktorí v znamení dúhy kráčali po nábreží Dunaja sú obetou tejto zvrátenosti. Myslím si, že s tým treba niečo robiť. Možno apelovať na tých, ktorí majú autoritu takýto pochod neumožniť. Alebo pokojným a láskavým spôsobom vyjadriť protest. Zdá sa však, že nás to predovšetkým mobilizuje k modlitbám. Kiež by nám Boh udelil milosť, aby sme precitli a vedeli rozlísiť dobré od zlého.

Tá druhá reakcia vznikala pri rozhovore s inými veriacimi ľuďmi. Pripomenu som si príbeh, v ktorom Pán Ježiš neodsúdil ženu, ktorá bola prichytená pri cudzoložstve. (Ján 8, 1-11). Spravidliví „ctitelia“ zákona ju chceli ukameňovať, avšak Pán Ježiš ich svojim výrokom zneistil. Museli si uvedomiť, že ani oni nie sú bez viny. Áno, nemáme právo súdiť iných pre ich náklonnosti, správanie sa a postoje. Celkom tomu verím, že homosexuál to má ďažké nielen v bezohľadnej sekulárnej spoločnosti, ale aj v takej láskavej komunite, akou je cirkev. Jeho

„výchylka“ predsa len vyniká nad ostatné, rýchlo ho označíme za väčšieho hriešnika. To nemôžeme, lebo vtedy by sme konali celkom tak, ako spomínaní žalobcovia. Tí sa však, po otázke Pána Ježiša, vytratili.

Pán Ježiš sa potom spýtal: *Žena, kde sú? Nik t'a neodsúdil?* Odpovedala: *Nikto, Pane! Ježiš jej povedal: Ani ja t'a neodsudzujem. Chod' a odteraz už nehreš!* (Ján 8, 11)

Týmto výrokom Pán Ježiš oddelil ženu od jej hriechu. A to je úlohou cirkvi. Nemôžeme tolerovať homosexuálne praktiky, ale máme preukazovať milosrdenstvo tým, ktorí do nich upadli. A to nielen v tom, že ich nebudem odsudzovať, ale aj v tom, že ich vyzveme k čistote. Tým, že Pán Ježiš vyzval ženu, aby nehrešila, dal jej aj nádej, že existuje cesta z hriechu von. On človeka zbaňuje nielen viny, ale aj moci hriechu. Počujú to od nás ľudia s homosexuálnymi náklonnosťami? Som presvedčený, že to od nás počut' majú. Spoločnosť ich bude buď hanobiť, alebo presvedčovať, aby prijali svoju „inakosť.“ Cirkev Pána Ježiša im má pomôcť, aby sa aj v ich živote mohlo naplniť: „*Chod' a odteraz už nehreš!*“.

**Peter Prištiak,
kazateľ CB v Hermanovciach**

Dúhový PRIDE, © Dúhový PRIDE

KREŠŤAN V POLITIKE NESMIE ZRADIŤ SVOJE IDEÁLY A HODNOTY

Foto: Archív Š. MARKUŠA

Je znalcem maďarskej i slovenskej náture. Charakter Maďarov spoznal predovšetkým ako slovenský veľvyslanec v Maďarsku, kde sa snažil o zblíženie a napravenie slovensko-maďarských vzťahov. Po necelých štyroch rokoch však z funkcie odišiel. Aká bola jeho životná cesta, s čím sa stretol u našich južných susedov, ako chápe úlohu kresťana v politickej funkcií a čo si myslí o súčasnej situácii a nezlepšujúcich sa vzťahoch s Maďarmi porozprával ŠTEFAN MARKUŠ našej redaktorke ĽUBOSLAVE STRAKOVEJ. Ved’ kto iný, ako kresťan-politik by mal v tomto volebnom období byť naším hostom.

Narodili ste sa v Nyíregyháze v Maďarsku, no v roku 1947 ste prišli spolu s ďalšími Slovákm v rámci presídlenia na Slovensko. Ako si spomíname na príchod, aké boli začiatky?

Bolo to pre miňa komplikované, ale zároveň to bolo dobrodružstvo. Dostal som sa na Slovensko ešte v roku 1946, pretože som so sestrou prišiel do Kežmarku do lýcea. Vedeli sme málo po slovensky a tak sme sa tam mali učiť jazyk, čo bola jazyková príprava pre naše ďalšie vzdelanie. Vtedy som sa prvýkrát ocitol mimo rodičovského domu pod ochranou vychovávateľov a so slabou slovenčinou. Mám z toho obdobia dobré spomienky na evanjelický zbor v Kežmarku, kde sa miestny farár dozvedel, že sme deti kazateľa, tak nás pozýval do rodiny na návštavy. Môj otec privítal presídlenie s veľkým nadšením, bol do tej akcie aktívne zapojený. Jeho zásluhou je aj to, že na Slovensku vznikol levický zbor.

Ste povolaním vedec, fyzik? Ako ste sa vlastne dostali do politiky?

O politiku som sa veľmi nezaujímal, ale vedel som veľmi dobre po maďarsky a udržiaval som si jej znalosť aj konverzáciou s mojim spolubývajúcim počas štúdií v Prahe, číral som maďarské knihy. Po páde komunizmu som sa stal predsedom Helsinského výboru na Slovensku, ktorý sa venuje ochrane ľudských a menšinových práv. Zhodou okolností sme mali kanceláriu na tom istom poschodi ako Kresťansko-demokratické hnutie (KDH). Tam úradoval aj zakladateľ KDH, pán Ján Čarnogurský. Počas prestávok sme

sa stretávali, pili spolu kávu a veľa sa rozprávali o slovensko-maďarských vzťahoch. Medzičas vznikla strana Slovenská demokratická koalícia (SDK). Ja som sa stal dokonca ich kandidátom na úrad prezidenta.

Ako ste sa stali kandidátom na post prezidenta? Za akých okolností a kto Vám to ponúkol?

Bol to spoločný návrh Jána Čarnogurského a Mikuláša Dzurindu. Prial som ich nomináciu napriek tomu, že som vedel, že nemôžem byť zvolený. V tom čase prezidenta volil parlament a ten mal vtedy také zloženie, ktoré predurčovalo, že moja nominácia nemôže prejsť. Napriek tomu som ponuku prijal, s cieľom využiť príležitosť a niečo zmysluplné vo vtedajšom, politicky napäťom ovzduší v parlamente povedať. Mal som prednášku o úlohe štátnikov, konkrétnie o J. M. Hodžovi (poslanec NZ ČSR, v rokoch 1935–38 ministerský predseda, *pozn. red.*), ako o štátotvornom slovenskom elemente, ktorý sa usiloval o federáciu v stredoeurópskom regióne. Týmto verejným vystúpením v parlamente sa začalo moje angažovanie sa v politike, ktoré vyústilo nakoniec v diplomaciu.

Potom ste sa stali slovenským veľvyslancom v Maďarsku...

Ked' nevyšla prezidentská kandidátura a v roku 1998, ked' Dzurinda postavil svoju prvú vládu, prišli za mnou tí istí ľudia, ktorí ma predtým navrhli na funkciu úradu prezidenta a opýtali sa ma, či by som neprijal a nešiel do Budapešti ako veľvyslanec Slovenskej republiky. Ja som sa tej ponuky zlakol a sám som sa

pýtal pána Čarnogurského, prečo si myslí, že by som mal ísť do Budapešti práve ja. On mi odpovedal, že narušené vzťahy medzi Slovenskom a Maďarskom môže napraviť iba kresťan. Pre mňa to bola úžasná výzva. Preto som ponuku prijal a išiel do Budapešti. Bol som tam takmer štyri roky a myslím si, že moja misia bola úspešná. Vzťahy sa v tom čase medzi Slovákm a Maďari začali naprávať.

Ked' ste šli do Budapešti, Maďarsko ste istým spôsobom už poznali. Išli ste tam skôr ako domov alebo ste mali aj obavy z prostredia a ľudí?

Z mojej vedeckej činnosti som tam mal mnoho osobných kontaktov. Napriek tomu to maďarské spoločenské a politické prostredie som musel poznávať od začiatku. Diplomat v pozícii veľvyslance v prostredí, v ktorom žije sa dostáva do veľmi zaujímavých situácií a dostane sa aj tam, kde obyčajný návštevník, či vedec nie. Mal som možnosť preniknúť hlbšie do politicko-spoločenského a stranickeho prostredia a zistil som, že Maďarsko má aj svoju odvrátenú tvár. Spoznával som tú stranu Maďarska, ktorú som dovtedy nepoznal. Bol to predovšetkým silný antisemitizmus a nacionálizmus. Bol to prekvapujúci a neznámy fenomén pre mňa. To, čo som mal možnosť spoznať v tejto oblasti ma doslova šokovalo.

Čo konkrétnie Vás najviac prekvapilo?

To, že som prvky nacionálizmu objavoval v myslení politikov nebolo ani také šokujúce a zlé. Pretože nacionálizmus vo všetkých postkomunistic-

kých národoch sa odkryl spontánne. Čo ma nemilo prekvapilo bolo, že nacionalizmus som objavoval aj na pôde cirkvi a v životoch bežných ľudí.

Napríklad baptistický kazateľ mi pri jednom stretnutí povedal, že

Začiatok misie v Budapešti

my, Slováci by sme mali Maďarov odprosiť. Na otázku prečo, mi odpovedal, že za Trianon. Opýtal som sa, ako sa veriaci ľudia previnili za rozpad Rakúsko-Uhorskej monarchie. Odpoved' bola, že ak kresťania túto historickú krivdu, spáchanú na Maďaroch nepriznajú, potom nemôžeme očakávať, že tak urobia politici. Teda, ak by veriaci ľudia šli vzorom, tak by dokázali skôr politikov presvedčiť, že podobne majú nasledovať kresťanský vzor. Tu končí akákol'vek rozumná odpoveď. Toto je hlboko zakorenéný komplex a javí sa ako nevyliečiteľná choroba. S týmto komplexom sa človek stretáva na každom kroku v Maďarsku a je to téma, ktorá sa pri ľubovoľnom rozhvore vždy objaví. Maďari sú tak „zadívani“ do svojej minulosti, že nevedia rozumne pozerať na svoju budúcnosť.

Počas svojej funkcie ste vykonávali rôzne činnosti, na čo ste sa zameriavali a čo všetko ste stihli počas Vásheho pôsobenia?

Prišiel som tam s troma veľkými úlohami. Predovšetkým bolo treba napraviť slovensko-maďarské vzťahy a oživíť kontakt so slovenskou menšinou v Maďarsku. V tejto oblasti sme nadviazali úžasné kontakty so slovenskou menšinou, vymýšľali sme s manželkou rôzne kultúrne podujatia. Prvýkrát v histórii sa stalo, že maďarskí Slováci mohli navštíviť rezidenciu slovenského veľvyslanca. Ďalej som bol pove-

rený etablovať generálny konzulát Slovenskej republiky v niektorom meste v Maďarsku, pretože v tom čase Maďari už mali otvorený svoj generálny konzulát v Košiciach. Generálny konzulát v Maďarsku sme vyhliadli v Békešskej Čabe, kde žije najväčšia komunita Slovákov. Tretia úloha bola rozbehnúť a čo najrýchlejšie ukončiť výstavbu mosta Márie Valérie na Dunaji medzi Ostrihomom a Štúrovom. Bol som pri tom, keď Viktor Orbán s Mikulášom Dzurindom uprostred Dunaja na lodi podpísali zmluvu o výstavbe mosta. Sledoval som jeho výstavbu počas celého roka a opäť spolu s Orbánom a Dzurindom sme otvorili obnovený most ako symbol spojenia medzi našimi národmi.

Vy ste počas svojho pôsobenia navštevovali aj zbory, boli ste aktívny aj na cirkevnej pôde. Nevidel v tom niekoľko problém?

Pri mojom príchode a návštěvách s predstaviteľmi cirkvi som sa predstavil ako kresťan. Začali ma pozývať do rôznych cirkví, kde som aj kázal. Ľudia ma poznali, pretože som bol veľmi často v maďarskej televízii, kde som sa vyjadroval k rôznym spoločensko-politickej otázkam. To bolo práve veľmi zaujímavé. Organizovali sme aj malé ekumenické bohoslužby v našej rezidencii. Mal som vynikajúce kontakty po tejto linke. Každý mesiac sme mali v rezidencii komorný koncert. Všetky aktivity fungovali perfektne prvé dva roky, kým Orbán s Dzurindom mali priateľské vzťahy. Boli takí kamaráti, že sa dokonca ako rodiny spolu navštěvovali. Fungovalo to dovtedy, kým Maďari neprišli s návrhom zákona a zahraničných Maďarov (tzv. Krajanský zákon). Autorom a iniciátorom bol paradoxne politik aj maďarský so Slovenska. Vzťahy začali ochládzat a sám som pocíťoval, že sa to kazí.

Post veľvyslanca ste opustili trochu skôr ako je zvykom. Bol dôvod Vásheho odchodu zhoršenie vzťahov alebo bolo za tým niečo iné? Neponúkli Vám funkciu veľvyslanca na ďalšie obdobie?

Veľvyslanci sú vysielaní väčšinou na obdobie štyroch rokov. Ja som už chcel odísť. Úprimne povedané – mal som toho dosť. Práca slovenského veľvyslance v Budapešti je veľmi náročná. Počas života som bol v rôznych zodpovedných funkciách,

Kázeň v ev. a. v. chráme v Sarvaši

bol som riaditeľom ústavu v Slovenskej akadémii vied, vedeckým sekretárom aj podpredsedom SAV, ale nikdy som sa tol'ko nenašobil ako práve v Budapešti s malým tímom ľudí. Bolo to náročné najmä fyzicky. Samozrejme, náročnosť stúpala s narastajúcim konfliktom kvôli spomínanému krajanskému zákonu. Išlo aj o určitý diplomatický odkaz zo slovenskej strany, pretože po mojom odchode v Budapešti skoro rok neboli žiadny veľvyslanec, iba charge d'affaires.

Ste kresťan, ktorý mal možnosť dostať sa aj do politiky a ovplyvniť mnohé veci.

Nemyslite si, že politik-kresťan chodí po tenkom lade? Nie je podľa vás t'ažké obhájiť kresťanske princípy v politike?

Americký president Jimmy Carter raz povedal, že služba vlasti nesmie rozlišovať medzi kresťanom a nekresťanom. Tak ako je človek lojalny voči Pánu Bohu, tak musí byť lojalny aj voči štátu. Pokial' štát výrazne nie je protikresťanský. Raz som dostał otázku, či sa to všetko oplatilo. Ale ja sa pýtam, kto iný, ak nie kresťan má vstúpiť do bahnitého prostredia sekulárneho sveta? Preto si myslím, že politické strany s kresťanskou tradíciou a orientáciou majú veľkú úlohu v politike štátu.

Myslite si, že tú úlohu plnia dostatočne?

Problémom je, že najmä v postkomunistických krajinách kresťanskí politici podliehajú boomu konjunktúry a úžasnej devalvácie hodnôt. Keď sa pohybujete v spine, tak aj vy sa zašpinkujte, obtrieť sa a nedokážete dostať do refelektovat' a odstraňovať tú

Ako veľvyslanec v matkinkom rodisku

spinu. Je to ale otázka tradície. V histórii boli aj veľkí kresťanskí politici, ako zakladateľ Európskej únie Robert Schumann, či bývalý švédsky politik (bol generálnym tajomníkom OSN) Dag Hammarskjöld, ktorí robili s plným vedomím, že sú kresťania a že musia niečo zmysluplné do bahna politického sveta doniesť. Či sa to darí alebo nedarí, je už iný problém. Väčšinou sa to, žiaľ, ale nedarí...

Aký by mal byť teda podľa vás kresťan politik, ako si ho predstavujete?

Nesmie zradiť svoje ideály a hodnoty a nemal by sa dívať na lukratívne ponuky, ktoré politika so sebou prináša. Skoro každý politik po vstupe do politiky zbohatol, čo je zarážajúce. Politika je o službe, nie o bohatstve.

Narodili ste sa v Maďarsku, kde ste strávili ako veľvyslanec niekoľko rokov a takmer celý život žijete na Slovensku. Poznáte teda obidva národy dosť dobre. V čom sme si podobní a čo nás rozdeľuje?

Medzi Slovákmami a Maďarmi je istý charakterový rozdiel. Je to v tom, že Slováci ľahšie strácajú svoju identitu. Maďar je ako Žid, to znamená, že nech je kdekolvek, svoju identitu nestráca. Strelol som Maďarov, ktorí po 50-ročnej emigrácii hovorili dokonale po maďarsky, kým Slováci stretli po 10-ročnom pobytu v cudzine a v pamäti hľadá slovenské slová. Maďari majú veľmi silné národné

povedomie, vedeli sa vždy zomknúť a brániť sa proti iným kultúram. Je to veľmi hrdý národ, ich maďarstvo je na prvom mieste, dokonca aj v cirkvi. Slovák je skôr oddajný, čo tiež vyplýva z histórie.

Nedávno boli v Maďarsku parlamentné voľby, kde sa k moci dostal opäť Viktor Orbán, ako tento výsledok vnímate, prekvapili vás výsledky? Aký dopad to môže mať na vzájomné slovensko-maďarské vzťahy?

Ja som takýto volebný výsledok očakával. Vo svojej knihe *Maďari pod lupou* som predpovedal, že Viktor Orbán sa raz k moci vráti. Je to jeden charizmatický politik. Je múdry a vzdelaný, súčasne je veľký nacionalista v tom pozitívnom aj negatívnom zmysle slova. Bude bojovať do poslednej kvapky krvi. Čo je nebezpečenstvom, je dvojtretinová ústavná väčšina jeho strany v parlamente. Tým, že Orbán ovládol parlament, nemá opozíciu. Nemá mu kto povedať, to a to sa nemá robiť. Orbán sice slúbuje, že moc nezneužije, ale politik vždy svoju moc doteraz dokázal zneužiť. A to je zlá prognóza do budúcnosti.

Slovensko schválilo zákon, že každý, kto prijme maďarské občianstvo na Slovensku, stráca občianstvo slovenské. Čo hovoríte na postup a reakciu Slovenska?

Slovensko zareagovalo rovnakou mierou zle ako Maďarsko začalo. Správny a kultúrny postup z hľadiska medzinárodného práva je, že sa veci predrokujú. To sa vyžaduje najmä medzi susedmi. Maďari konali jednostranne, Slovenská vláda tvrdí, že žiadali Orbána o rokovania. Keď však odmietol, urobila presne to, čo urobil Orbán. Pre dobré susedstvo je takýto postup slepou uličkou. V každom prípade naša reakcia nie je kresťanská. Je to nešťastné politické riešenie z oboch strán.

Spomíname, že konflikty Slovenska a Maďarska sú ako seriál, ktorý neustále pokračuje. Čo sa teda musí udiť,

aby sa tie nedorozumenia konečne ukončili?

Áno, je to ako seriál s nekonečným pokračovaním. Verím, že o chvíľu príde požiadavka na autonómiu. Na dvojaké občianstvo sa zabudne a príde niečo nové. Nehovorím, že to

Stretnutie s veľvyslancom USA

bude územná autonómia, ale nejaká forma autonómie alebo iné práva pre Maďarov. A neukončí sa to, pokial sa nebudem navzájom akceptovať. Verím, že príklad človeka s amputovanou nohou je neriešiteľný prípad, noha sa jednoducho nedá prišiť. Ale keď vidím, že môj sused je takto postihnutý, môžem ho takého akceptovať. Pokial totiž porozumenie nenastane, dovtedy sa naše vzájomné problémy nevyriešia.

Čomu sa teraz venujete v súčasnosti a aké sú Vaše plány?

Do júna minulého roku som bol tajomníkom Rady CB. Rada CB ma poverila ešte zastupovaním CB v Ekumenickej rade Slovenskej republiky. Momentálne som už na dôchodku, avšak s iluzórnym plným úväzkom. Venujem sa intenzívnejšie časopisu Dialóg ako predsedu Redakčnej rady a publicistike. Nedávno vyšlo druhé a doplnené vydanie mojej knihy *Maďari pod lupou*, ktorá bola beznádejne vypredaná. Stále som podpredsedom Zmiešanej slovensko-maďarskej komisie pre otázky menších pri Ministerstve zahraničných vecí SR. Tejto funkcie som sa už trikrát vzdal, ale vždy ma dokázali prehovoriť. Verím však, že po júnových parlamentných volbách a nástupe nového šéfa slovenskej diplomacie s abdikáciou konečne uspejem. Až potom sa začnem tešiť dôchodku na plný úväzok. Nazdávam sa, že si to už plne zaslúžim.

ČLOVEK ABRAHÁM ALEBO INDIVIDUALITA A ZMYSEL DĚJÍN

DANIEL PASTIRČÁK

V prvej triede umelcnej priemyslovky som dostal trojku zo správania. Dôvod? Do prvomájového sprievodu som prišiel v bielych nohaviciach. Sprievodu som sa zúčastnil, mal som i modrú košeľu, ako všetci sluší zväzaci, iba nohavice som mal iné – biele. To stačilo. Vyčelenil som sa z davu. „*Pište všetci modrým perom, iné pero nebude*“ spieval, keď sa zovretie totality trochu uvoľnilo, Mišo Kaščák: „*Rovnaké á rovnaké bé, iné pero nebude. Utnite mu hlavu, nech nevytrča z davu*“. Taký bol čas, v ktorom moja generácia prežila svoju mladosť. Kolektivizmus socialistickej spoločnosti panoval nad individualitou človeka. Ak ste nechceli mať’ problémy, prišli ste s ostatnými na prvomájové námestie, aby ste sa poklonili modle socialistického kolektivizmu. Telo vedľa tela; inžinier, robotník, vedec, študent, rolník, ateista, agnostik i veriaci, všetci pod tribúnu plnou komunistický pohlavárov skandovali: „*Nech žije KSČ, hurá, hurá, hurá!*“ Individualný človek bol iba kolieskom v spoločenskom stroji, osobnosť, iba bezvýznamnou nitkou v okázalom gobelíne veľkého príbehu dejín smerujúcich od prvotnopolnej spoločnosti k spoločnosti bezriadnej.

Z hlavy na nohy

Kresťanstvo ma osloivilo i tým, že absurdný svet kolektivizmu stavalo z hlavy znova na nohy. Podľa C. S. Lewisa existujú dva pohlady na človeka: Prvý predpokladá, že hodnota človeka je zhruba sedemdesiat rokov života, zatiaľ čo spoločnosť trvá celé tisícročia. Hodnota človeka v porovnaní s hodnotou spoločnosti je teda zanedbateľná. Podľa druhého pohládu je človek večný. V porovnaní so životom jednotlivého človeka je životnosť spoločnosti zanedbatelná. Kresťanstvo tak stavia človeka nad spoločnosť. Práve v tomto ocenení jednotlivca videl Lewis podstatu demokracie.

Už vyše dvadsať rokov žijeme v demokracii. Od vnútreného kolektivizmu sme sa posunuli k živelnému individualizmu. Z našej kultúry sa začína vytrácať zmysel pre nezistnú službu. Pohostinnosť, na ktorú sme bývali na

Slovensku hrdí, takmer vymizla. Vzťahy medzi ľuďmi zvecneli. Hľadanie čistého zisku, presadzovanie osobných záujmov bez ohľadu na dôsledky, ktoré to prináša ostatným, sa stalo všeobecne prijímanou konvenciou.

Sloboda nákupného vozíka

Individualizmus západného človeka je individualitou zákazníka. Sloboda sa zúžila na slobodu nákupného vozíka. Vkladáme doň zo širokej ponuky to, čo najlepšie zodpovedá nášmu vkusu. Nás zákazník, nás pán: V tomto zmysle sme všetci páni. Podobne ako tovar, či politickú stranu, vyberáme si i svojich partnerov. Vzťahy trvajú iba do chvíle, kým to obom stranám vyhovuje. Pri prvom záchveve nesúladu, pri prvej požiadavke platiť za vzťah obetovaním osobného záujmu, sa priateľstvá či manželstvá rozpadajú.

Pre mnohých kresťanov sa individualizmus stal synonymom zla. Hrozí, že so špinavou vodou z vaničky vylejeme i dieťa. Nesmieme si však individualizmus myliť s individualitou. Skutočná individualita sa nevytvára na povrchu, vzniká v hlbinách, tam kde človek nachádza svoj zmysel vo vzťahu s Bohom: „*To ja, ó Pane môj, stojím tu v modlitbách. Ani otec, ani matka, ani môj kňaz, anivládca, ale som to ja...*“

Komunizmus individualitu obetoval dejinám. Individualizmus zas človeka vymanil z dejín. Postmoderný individualista žije v absolútnej prítomnosti; nemá záväzok voči minulým rozhodnutiam, necíti zodpovednosť za budúce dôsledky. Je vytrhnutý z dejín, bez hlbiny, bez príbehu, bez individuality. Konzumný individualista je teda individualistom bez individuality.

Slobodná individualita je jedným z plodov evanjelia. Cirkev ju však často obetovala na oltári mocenských záujmov. Ignáč z Loyoly vo svojej, inak veľmi podnetnej, knihe duchovných cvičení, napísal i tieto šokujúce slová: „*Ak sa ti zdá, že niečo je čierne, ale cirkev hovorí, že je to biele, pravdu má cirkev.*“ Ako draho cirkev za túto neúctu k individuálnemu, slobodnému hľadaniu pravdy v dejí-

nách zaplatila. Ak by sme v boji s individualizmom stratili rešpekt pred slobodou individuality, zradili by sme podstatu evanjelia.

Pozrime sa na vzťah dejín a individuality vo svete Biblie. Nájdeme v nej príbeh o zdroe individuality i o počiatku dejinného myšlenia. Je to príbeh o viere a putovaní nášho praoctca Abraháma.

Tajomné stretnutie.

Hospodin riekoval Abramo: Vyjdi zo svojej krajiny, zo svojho príbuzenstva i z domu svojho otca do krajiny, ktorú ti ukážem.

Abramova rodina pochádzala zo Sumerskej civilizácie, narodil sa v starobylom meste Ur, neskôr sa z Ur prestúhovali do Chárnu. Náboženstvom Sumerskej ríše bol astrálny polyteizmus. Tu žil, v tej kultúre ho vychovali jeho rodičia. Prihodilo sa mu však čosi, čo nebolo možné do tej kultúry zaradit: Prehovoril Hospodin. Za vesmírnymi mocnosťami hviezd a planét sa mu odkryla skutočnosť Božieho Ducha. Ocitol sa v tom sám, bez tradície, bez misionárov. V tej osamej chvíli tu stojí ako predobraz moderného človeka – vyčlenený zo spoločnosti, iba sám za seba, ako prvá individuálita pod slnkom.

Odkiaľ mal Abram silu poslúchnut? Odkiaľ vzal istotu. Ako si mohol byť istý, že k nemu prehovoril Boh? Počul hlas, videl obraz? Mohol by ho hlas presvedčiť, mohol by sa mu obraz stať istotou? Musel zažiť čosi viac: Závoj javového bytia bol pred ním na okamih odhrnutý. Bolo mu dané nazrieť do vnútra Božieho bytia. Ocitol sa vo svetle večného Ja Som. Oproti tomu svetlu stál ako zrkadlo – „ja som“ – obraz Boha v hlbinách duše. Stav takého „nahliadnutia“ o tisícročia neskôr opísal apoštol Pavol: „Oko nevidelo, ucho nepočulo, ani do srdca človeka nevstúpilo, čo pripravil Boh tým, čo ho milujú. Boh nám to totiž zjavil Duchom; lebo Duch skúma všetko, aj hľbky Božie. Ved' kto z ľudí vie, čo je v človeku,

ak nie duch človeka, ktorý je v ňom. Tak ani veci Božie nepoznal nikto iba Duch Boží. My sme však neprijali ducha sveta, ale Ducha, ktorý je z Boha, aby sme vedeli, čo sme z milosti Božej dostali.“

V Abrahámovi vidíme predobraz prvej ľudskej individuality. V jeho príbehu sledujeme pohyb, ktorým človek z práčasu vstupuje do dejín. Abram opúšťa svet Sumerskej kozmológie; čas večných návratov toho istého, nemenný kolobej kozmických cyklov. Taká predstava času vládla vo všetkých starobytych civilizáciach. Religionista Mirka Eliade ju nazval „mýtom večných návratov“. Abram prelomil večné cykly a vykročil na cestu do neznáma. V tom vykročení sa po prvýkrát vynára dejinné vedomie. Nehybný cyklický čas sa mení na čas otvorený, čas ako vývoj, ako proces nevratných zmien, čas otvorený neznámej budúcnosti, do ktorej nepretržite vstupuje čosi nové, neznáme, čosi čo tu ešte nikdy predtým nebolo.

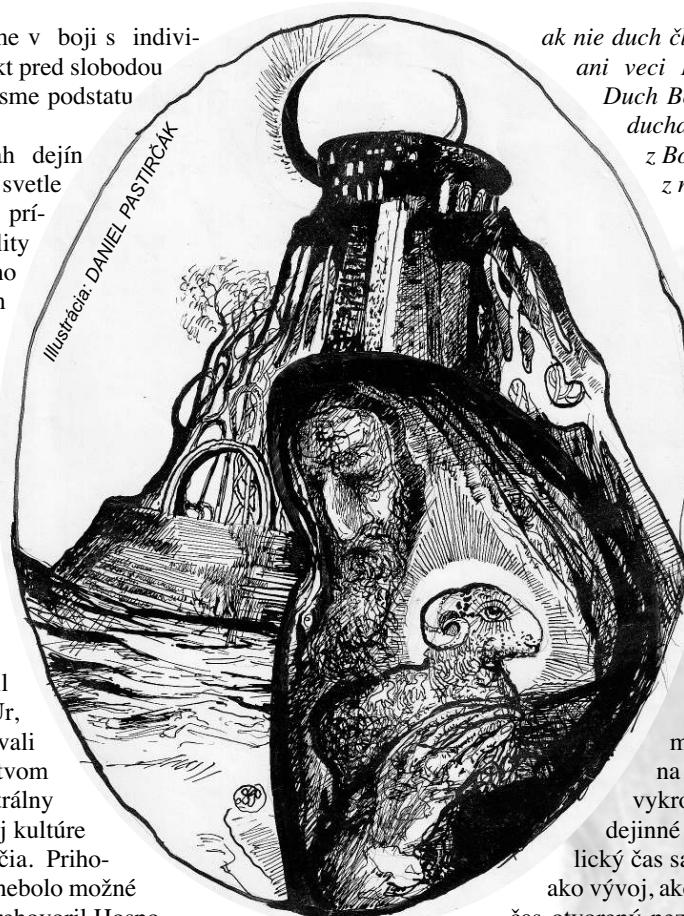
Boh sa zviazał s dejinami

Je tu však ešte čosi väčšie, ohromujúce. Nielen Abrahám, Boh sám vstupuje do dejín. Spozna žiarivých symbolov vesmíru, cez ktoré sa zjavuje jeho večná moc a sláva, do dejinného času ľudských príbehov. Ľudské dejiny sa tak majú stať dejinami Boha. Preto si z generácie

na generácie odovzdávame starobylé texty Biblie, preto ich čítame a interpretujeme. V tých textoch sa totiž uchovala zlatá nit príbehu Boha. Boh sa s dejinami zviazał sľubom, ktorý dal praoctovi Abrahámovi.

Sľub má dve časti. Prvá je osobná: „Požehnám ťa a urobím veľkým tvoje meno...“ Druhá je nadosobná: „V tebe budú požehnané všetky národy.“

Najprv oslovouje Abrama tam, kde sa ho to najviac dotýka, v otázke zmyslu a hodnoty jeho života: Požehnám ťa! Hebrejské Barak znamená urobiť ťažkým, závažným.

Staneš sa nositeľom života, ktorý zaváži, budeš žiť život, ktorý má zmysel. Boh sa dotýka toho najbol'avejšieho miesta, miery priamo k najvnučnejšej potrebe každej ľudskej bytosťi; potrebe potvrdiť hodnotu a zmysel vlastnej existencie: *Urobím vel'kým tvoje meno*. Boží sľub zaznieva v kontraste k príbehu Babylonskej veže. Zjednotený ľud stavia vežu. Veža má siaháť až do neba. Prečo ju stavajú? Aby urobili *vel'kým svoje meno*. Babylonská veža je symbolom zbožštenia ľudstva: „Urobíme si meno tak, že sa vyvýšime nad Boha.“ Aj moderné dejiny majú svoje

nášho života sa nevyjavuje v dobe nášho života, zjavuje sa až v kontexte celej ságy dejín. Život každého človeka je súčasťou celku a má svoj dosah na celok. Som prostredníkom požehnania alebo kliatby, šíriteľom dobra a rastu, alebo šíriteľom stagnácie, rozkladu a zmaru.

Boh sa s dejinami zviazał sľubom: *V tvojom potomkovi budú požehnané všetky národy*. Tu stojíme pred mystériom. Príbeh o Abrahámovi bol napísaný viac než tisícročie pred našim letopočtom a v ňom bol zaznamenaný i tento trúfalý sľub. Aký osud ho stihol?

Konzumný individualista

je individualistom bez individuality.

Slobodná individualita je jedným z plodov evanjelia.

veže do neba. Dvadsiate storočie bolo svedkom veľkolepej konštrukcie nacizmu. Vrcholom veže mal byť nadčlovek povyšený na Boha. Boli sme pri tom, keď stavali Vežu komunizmu. Spoločnosť povyšená nad Boha mala na zemi nastoliť raj beztriednej spoločnosti. V babylone vládne uniformita jediného jazyka. Jednotlivec je iba tehličkou v masívnych múroch kolektivity, ktorá klenie svoju vežu do neba.

Človek na obzore

Boh sa zasmial a proti obrovu spoločenského stroja postavil nepatrného človeka – Abraháma: Nie Babylon, ja urobím vel'kým tvoje meno. Tu je prameň skutočnej slobody, tu prameň individuality: „*Vo mine, v pramene môjho života, skrytý v mojej láske, je uchovaný zmysel tvojho života, Abrahám, tam sa zrkadlí vel'kost' tvojho mena*“. Kým človek nenájde svoj bytosťny stred v Bohu, zostáva bábkkou v rukách ľudských ocenení. Celý život robí to, čo od neho chce iní; rodičia, zamestnávatelia, spoločnosť, cirkev. Snaží sa zapáčiť, aby mu potvrdili *vel'kost' jeho mena*.

Boh Abráma v zapäti obracia od seba k svetu. Abrahám nemá ani poňatie o tom, čo sú to všetky národy sveta. Otvára sa pred ním horizont, ktorý presahuje jeho ľudské rozmytery. Keď sa otvoríme Bohu, vedie nás najprv k nášmu stredu, no potom naše vedomie rozšíri k svetu a jeho dejinám. Sme len jednou z postáv dejinnej ságy. Zmysel

Stáročia plynuli a pisatelia Biblických kníh generáciu za generáciou očakávali jeho naplnenie. Hebrejskými posvätnými knihami sa tá téma tiahne ako zlatá nit.

O takmer dve tisícočia neskôr apoštol Pavol napísal: *Ked'že Písmo predvíдалo, že Boh z viery ospravedlňuje pohanov, vopred oznánilo Abrahámovi radostnú zvest': V tebe budú požehnané všetky národy. (...) Zaslúbenia boli dané Abrahámovi a jeho potomkovi. Nehovorí: jeho potomkom, akoby hovoril o mnohých, ale ako o jednom: tvojmu potomkovi a tým je Kristus.*

Prastarý sľub sa napmil. Od napísania Pavlovho textu znova uplynulo takmer dvetisíc rokov. Čo vidíme? Evanjelium sa naozaj rozšírilo ku všetkým národom sveta. Biblia je preložená takmer do všetkých existujúcich jazykov. Ľudia z rôznych národov čítajú príbeh Abraháma, učia sa nachádzať svoj zmysel v evanjeliu Ježiša Krista – Abrahámovho potomka. To vyráža dych. Odkiaľ to autor Mojžišových kníh vedel, odkiaľ to vedel Pavol? Dotýkame sa nadčasovej, nadľudskej mysele, živej myšlienky Božieho Ducha ktorý svoj osud zviazał s ľudskými dejinami.

Tu stojíme v plnom svetle: Osvetlení živou, dejúcou sa Božou myšlienkovou rozumieme tajomstvu ľudskej individuality i zmyslu dejín. Jedno s druhým je pevne spojené. Človek svoju individualitu nachádza v Bohu a Boh tej individualite dáva zmysel tým, že ju vcleňuje do veľkého príbehu Božích dejín. ■

HOMOSEXUALITA A MY

Téma dnešného čísla nie je jednoduchá. No v ostatných rokoch čo-raz častejšie rezonuje v celej spoločnosti a kto trochu sleduje cirkevné dianie, otriasa aj cirkvami a siaha až k vrcholom kátoľickej cirkevnej hierarchie. Dôvod je jediný: Dlhodobé mlčanie a zameta- nie problému pod koberec. To, že sme sa ju rozhodli otvoriť, bolo možno problematickejšie ako predchádzajúce, v CB nie veľmi frek- ventované témy (evolúcia, rozvody, interrupcie, antikoncepcia). Tak ako pri nich, aj v tomto prípade chceme tému predovšetkým otvoriť. Diskusia sa vlastne už začala (názory v Diskusnom fóre, str. 4 a 5) a ak bude záujem, chceme dať na ďalšiu diskusiu priestor. Lebo to nie je problém, ktorý by veriacich kresťanov obchádzal. Pre tých, čo by si o homosexualite a kresťanstve chceli prečítať viac, odporúčame rôzne webové stránky, najmä stránka neformálnej iniciatívy homosexuálov – kresťanov Medzipriestor. Autor úvodného článku odporúča publikáciu HOMOSEXUÁLNÍ PARTNERSTVÍ. (John R.W. Stott, Návrat domů, Praha 2010.) Jedno je isté, nech sú naše názory akékoľvek, aj opierajúce sa o Bibliu, môžu byť rôzne interpretované. A tak ani mlčanie, ani odsúdenie, ale ani bezbrehé odsúhlasenie nie je cestou, ktorou by sme sa mali uberať.

Blok článkov, diskusných príspevkov z webu i beseda, ktoré ponúka- me, len v náznaku ukazujú zložitosť problematiky.

Z rozsiahlej štúdie, ktorú kazateľ CB Štefan Evin spracoval s použitím rôznych zdrojov vyberáme len jednu časť, pri tvorbe ktorej sa autor opiera najmä o práce Jána Henzela, kde hneď v úvode píše, z akého hľadiska k homosexualite pristupuje: Moje predpoklady: Postoj biblického kresťanstva. Pokúsime sa prejsť dôležitými biblickými výpo- veďami k tejto téme a zvážime tiež námiety, ktoré zaznievajú nielen z homosexuálnej komunity, ale aj od liberalnejších a liberalných teo- lógov.

(BoP)

Homosexualita a Biblia

ŠTEFAN EVIN

Zástancovia hnutia homosexuálov vyvinuli niekoľko stratégii na zaobchádzanie s biblickým materiálom. Dve z týchto stratégii sú rozhodujúce pre obranu homosexuálneho životného štýlu.

Prvá má vzťah ku konkrétnym biblickým odsekom, ktoré odsudzujú homosexuálne akty. V Písme sú v zásade štyri miesta. Zástancovia argumentujú, že ak tieto odseky skúmame podrobne, tak zistíme, že Písmo nehovorí o životnom štýle a konaní ľudí s pevnou homosexuálnou dispozíciou. Tvrdia, že tieto texty hovoria o príležitostných homosexuálnych praktikách heterosexuálov: Drastické odmietanie pohostinnosti spojené s homosexuálnym znásilnením (Sodoma a Gibe), kultická čistota (Levitikus), neviazané orgie (Rimanom) a mužská prostitúcia (1K a 1Tim). Biblickí pisatelia vraj nepoznali skutočnú homosexuálnu orientáciu a nekonfrontovali ju ako morálnu záležitosť. Teda sa pracuje s *argumentom kultúnej podmienenosťi Písma*.

Druhá stratégia sa odvoláva na všeobecné biblické témy ako *láska*. To je argument *kvality vzťahov*. Plus *argument prijímania každého človeka a evanjelia*. Naša námetka: Boh nás, pravda, prijíma takých, akí sme. Ale nechce, aby sme takími zostali!

Ďalší je *argument spravodlivosti a ľudských práv* a nakoniec *argument stvorenia a prirodzenosti*. Začneme posledným argumentom, a to hned na začiatku – **správou o stvorení**. Tá chce povedať viac ako len „takto to bolo.“ Aj Ježiš aj Pavol sa odvolávali na túto správu, keď hovorili: „takto to malo byť – to bol pôvodný zámer.“ Inými slovami, správa o stvorení má úlohu paradigmy – stanovuje normu.

Správa hovorí o stvorení muža a ženy, Adama a Evy. Boh to, čo stvoril, vyhlásil za dobré, lebo sa hodilo jeho zámerom. Normou je teda heterosexualita. Hebrejské slová *iš* (muž) a *išah* (žena) naznačujú komplementaritu v prirodzenosti medzi mužom a ženou, ktorá ich robí vhodnými pre manželstvo.

Sodoma.

Kľúčový odsek Písma vzhľadom na homosexualitu sa týka incidentu v živote Lota za čias Abraháma. Treba povedať, že aj relatívne konzervatívni učenci zaujímajú revisionistický prístup k tomuto odseku. Napr. R. B. Hays poznamenáva, že „v tomto odseku sa nevyjadruje žiadny súd nad morálnosťou dobrovoľného homosexuálneho styku.“

Predpokladá, že biblický pisateľ považoval hriech Sodomy za hriech nepohostinnosti. Keď však o Sodome hovorí prorok Ezechiel (muž s posolstvom od Boha), spomína *ohavnosť* (Ez 16, 50). V Starej zmluve je ohavnosťou viaceru vecí, vrátane styku rovnakých pohlaví. Levitikus 18, 22 a 20, 13 vyhlasuje, že „keby niekto súložil s mužom, ako sa súloží so ženou, dopustili by sa ohavnosti...“

Je však zrejmé, že homosexuálny prvok je len jedným aspektom morálneho neporiadku, ktorý sa v Lotovom príbehu odsudzuje. Homosexuálna aktivita je tu však súčasťou všeobecného porušenia a podlieha Božiemu súdu. Podobnému príbehu v Sudcoch 19 treba rozumieť rovako.

Levitikus

Jedným z ustanovení, ktoré mali formovať identitu Izraela ako Božieho ľudu je už spomínaný kategorický zákaz „obcovat“ s mužom, ako sa obejuje so ženou“ v Levitikus 18, 22 a zopakovaný v 22, 13. Niektorí učenci pri pokuse ospravedlniť dobrovoľné homosexuálne akty tvrdia, že zákaz homosexuálnych aktov v Levitikus sa týka aktov kultickej prostitúcie pohanských náboženstiev. Z toho vyplýva, že tieto akty nie sú súčasťou moderného homosexuálneho životného štýlu. Iní tvrdia, že zákaz homosexuálnych aktov bol súčasťou zákonov o čistote, ktoré Ježiš zrušil. Webb a neskôr Gagnon však dokázali, že štruktúra knihy Levitikus nedovoľuje ani jednu z týchto revisionistických interpretácií. Zákazy homosexuálneho konania sú totiž v sekcií o všeobecnej sexuálnej morálke a nie v sekcií o ceremoniálnej čistote. Homosexualita je zahrnutá do odseku o sexuálnych vzťahoch spolu s incestom a smilstvom.

Pavol v liste Rimantom

Pavol je jediný novozmluvný pisateľ, ktorý explicitne pojednáva o homosexuálnom správaní. Je nanajvýš nepravdepodobné, že by mu neboli známe odseky z Levitikus. Napriek tomu však zákazy z Levitikus nie sú pre Pavla dôvodom na odsúdenie homosexuálneho správania (Rim 1, 18–25). Pavol ho odsudzuje preto, lebo nie sú v súlade s Božou vôleou zjavenou v správe o stvorení. ►

Dôležitá je podstata a logika zámeny, ktorú urobil/robí človek. Hoci stvorenie explicitne ukazovalo na existenciu Stvoriteľa, ľudia to zámerne ignorovali. Dôsledkom ich zámernej aktivity bolo, že „*upadli do mŕnosti a ich nerozumné srdce sa zatemnilo*“ (1, 21). Keď neuznali existenciu Stvoriteľa, nehlásali ani jeho vôľu. Nechápali pravú podstatu stvorenia ani ciele a zámery, ktoré sú v nôm zakotvené. Táto nevedomosť dovolila ľuďom stanoviť si svoje vlastné ciele, založené na vlastných žiadostiach.

Pavol si mohol zobrať niektorý z množstva hriechov na ilustráciu zvrhlosti, ktorá vyplýva z modlárstva. Ako ilustráciu však používa homosexuálne správanie. Zdá sa, že dôvodom, prečo si vzal práve tento hriech, bolo to, že aj podľa pohanských pisateľov bol „proti prirodzenosti.“ Pre Pavla toto bol kardinálny hriech pohanského sveta. Je zaujímavé, že hovorí aj o mužskom aj o ženskom homosexuálnom správaní. Aby bolo pokryté celé ľudstvo.

Všimnime si rôzne pokusy interpretovať túto kapitolu tak, aby nehodnotila negatívne dobrovoľné homosexuálne akty. Boswell tvrdí, že grécke slová, ktoré máme preložené ako „*protiprirodzený*“ (verš 26), by sa mali preložiť ako „*viac ako prirodzený*.“ Tvrdí, že tento odsek nie je o homosexuáloch s ustálenými dispozíciami voči rovnakému pohlaviu, ale o jednotlivých heterosexuáloch, ktorí idú za svoju vlastnú prirodzenosť a vstupujú do príležitostných homosexuálnych aktov. Mnoho exegetických štúdií však dokázalo, že takýto význam tejto gréckej frázy je nanajvýš nepravdepodobný. Okrem toho ani logika Pavlovovho argumentu takúto interpretáciu nepripúšťa. Pavol tu hovorí o ľudstve, a nie o izolovaných jednotlivcoch.

Iní, ako napríklad Countryman tvrdia, že všetky klúčové výrazy v tomto odseku sa dajú interpretovať konzistentne iným spôsobom. Podstatou tohto prístupu je, že homosexuálne aktivity môžu pohoršovať/urážať spoločenské konvencie, ale nie je to hriech proti prirodzenosti. Priprúšťa, že to môže byť nečisté v zmysle knihy Levitikus, ale popiera, žeby to bolo hrieňe. Odôvodňuje to tým, že Ježiš zrušil rozlišovanie medzi čistým a nečistým a tým zabezpečil sexuálne osloboodenie. Už sme si ukázali, že oddiely v Levitikus 18–20 nie sú súčasťou prikázaní o rituálnej čistote, ale o morálke.

Pavol v liste Korint'anom

Tu zdôrazňuje, že postavenie človeka v Kristovi je neoddeliteľné od jeho správania. Rozlišuje medzi svätými (veriacimi) a nespravodlivými (neveriacimi). V dlhodobom horizonte správanie odhalí tých, ktorí sú naozaj svätí. Keď pripomína svojim čitateľom, že „*nespravodlivý nebudú dedičmi Božieho kráľovstva*“ (6, 9), Pavol pripája typy ľudí, ktorí nedosiahnu večnú spásu. V tomto zozname sú aj dva pojmy, ktoré sa týkajú aktívnej a pasívnej úlohy v mužskom homosexuálnom styku: *malakoi* – nemravní, čo medzi Grékmi označovalo mužov s pasívnu (ženskou) úlohou pri homosexuálnom styku. *Arsenokoitai* – zvrátení, to sú muži s aktívnu úlohou pri homosexuálnom styku. Z toho vyplýva, že homosexuálne správanie je charakteristické pre nespravodlivých. Zotrvávanie v takomto správaní sa môže považovať za prejav nevery. Situácia však nie je beznádejná. Boží proces obnovy, „*který teraz vstúpil*

do záverečnej fázy skrze Kristovo dielo a vyliatie Svätého Ducha,“ ponúka očistenie, posvätenie a ospravedlnenie. O účinnosti tohto procesu nemožno pochybovať. Pavol píše: „*A takýmito ste niektorí boli*“ (6, 11), pričom je tu významný minulý čas. Podobne v texte 1 Tim 1, 9–10.

Prívrženci homosexuálneho oslobodenia používajú Ježišov výrok u Lukáša 20, 27–40 (sedem bratov a žena) za argument v prospech sexuálnej promiskuity. Predpokladajúc, že sexuálna aktivita bude pokračovať aj v novom nebi tvrdia, že Ježišov výrok o tom, že v nebi nebude manželstvo, znamená, že ľudia budú prežívať sexuálnu intimitu s kýmkoľvek sa im bude páčiť. Pracujú však s predpokladom, o ktorom celé Písмо mlčí.

Prirodzená túžba ako základ?

Hnutie homosexuálov len aplikuje moderné presvedčenie, že všetky túžby sú prirodzené, nemenné a zdravé. Homosexuáli sú teda len iní, s odlišnými túžbami. Avšak podľa toho, čo vieme, Ježiš nepovažoval každú túžbu za prirodzené normálnu a prirodzene dobrú: Posadnutosť slávou, mocou, jedlom, majetkom, bohatstvom, ... Každá túžba musí byť overená Duchom, lebo naše „prirodzené ja“ je zdeformované. Kedykoľvek sa Písma o homosexuálnom správaní zmieňuje, tak obvykle v zozname hriechov (R 1, 23–27, 1K 6, 9, 1Tim 1, 10, Lv 18, 22, Lv 20, 13, Gn 19, Sd 19,1–30). Zároveň si môžeme všimnúť, že homosexuálita pisateľov Novej zmluvy zaujíma oveľa menej (hoci s ňou žili v tesnom kontakte), ako dnešných kresťanov. Bola to pre nich jasne posúdená záležitosť. ■

Homosexualita a my

Stretli sme sa v kostole Cirkvi bratskej na Cukrovej ulici v Bratislave. **TOMÁŠ BACKSTUBER**, bývalý katolík kresťan, homosexuál, ktorý žije so svojím partnerom. Prijal pozvanie na naše stretnutie. **PAVEL KAILING** sa témou homosexuality zaobrába niekoľko rokov. Ľudí s homosexuálnou orientáciou stretol ako kolegov aj priateľov. Besedu nahral a spracoval BOHUSLAV PIATKO.

V novinárskej praxi používam dve metódy práce pri správovaní závažnejších tém. Na niektoré sa dosť dôkladne pravujem, iné si pozriem len zbežne, aby som vedel, o čo ide a zostal bližšie k čitateľovi, ktorý o danej téme, s veľkou pravdepodobnosťou, nevie nič, alebo len málo, takže by naše pohľady na problematiku mohli byť pomerne blízke. Pri tejto téme som postupoval podľa druhého vzorca. Viem o nej len z počútia a poznám Biblické texty, ktoré o nej hovoria. Na úvod ma teda zaujímal, ako moji dvaja hostia homosexualitu vnímajú?

T. Backstuber: Možno si treba povedať, ako bola homosexualita vnímaná v rámci histórie. Následne treba spomenúť vedecký názor, a samozrejme kresťanské hľadisko. Podľa toho, čo viem, v histórii nebola homosexualita v dnešnom slova zmysle, ako exkluzívna orientácia známa. Teda ako vztah osôb rovnakého pohlavia. Boli všetlikáč vztahy – pederastné, aj v rámci rovnakého pohlavia, ale tie fungovali popri bežných manželských vztáhoch. Nehovorilo sa, že by išlo o vztahy, ktoré vytvára vzájomná prítážlivosť.

Antika predsa pozná homosexualitu...

T. Backstuber: Išlo skôr o pederastné vztahy, v ktorých vystupoval niekto mladší – dieťa a starší. V starom Grécku to bola napríklad pre chudobnejších cesta do spoločnosti, ku kariére, ku všetkému, čo mu mohol ponúknut' starší partner.

V prípade staršieho partnera išlo len o sexuálne uspokojenie. Nebudem tu rozoberať rôzne iné, spoločenské, dokonca pri bojovníkoch aj profesionálne a výchovné aspekty týchto vztáhov.

Vo vede v súčasnosti prevláda názor, ktorý zastrešujú takmer všetky svetové odborné krahy a organizácie – že ide o sexuálnu orientáciu. To znamená, že táto orientácia je rovnocenná s heterosexuálnou orientáciou, ale nie taká časť. Tento názor je pomerne nový. Približne do roku 1973 prevládal názor, že ide o chorobu. Dnes to tak nie je. Nie je to choroba, teda ani niečo, čo by sa dalo liečiť. Samozrejme, že to nie je jediný názor, ale v odborných kruhoch je prevládajúci.

No a, samozrejme, je tu kresťanské hľadisko...

Ku kresťanskému hľadisku sa dostaneme hned. Ale najskôr – Pavel, tvoj pohľad...?

P. Kailing: Najskôr chcem predoslať, že nereprezentujem nejaké cirkevné hľadisko, ale svoje osobné postoje. Druhá vec, nie som expert na túto tému, skôr by som sa nazval vzdelený laik. Som človek, ktorý sa stretol s ľuďmi s homosexuálnou orientáciou, či už to boli kolegovia, alebo známi. Pracoval som aj s deťmi a mládežou s kombinovaným postihnutím. Tam som sa stretol s výzvou, reagovať na otázky sexuality ako takej. Uvedomil som si veľkú zodpovednosť pri hľadaní odpovedí na otázky súvisiace s tému sexuality a tak som sa dosťal aj k téme homosexuality. Inšpiráciou k tomu, aby som túto špecifickú tému začal vnímať, sa spoznával s homoseksualitou v kontexte mojej kresťanskej orientácie je hľadáčská výzva. Ak ako kresťan hľadám súlad medzi tým, čo hovorí Biblia a tým, čo vnímam vo svete ľudí s homosexuálnou orientáciou, snažím sa ist' cestou jemného rozlišovania. Napríklad jeden zo zaujímavých a obohacujúcich poznatkov pre mňa je, že homosexualita nie je rovnorodý fenomén, ale má rôzne podoby. Je typovo rôznorodá natoľko, nakol'ko sa od seba líšia ľudia ►

mat' celistvnejšie bolo zoznámenie sa s hnutím *Self-Advocacy*, kde ľudia s vývinovými poruchami chceli sami za seba formulovať svoje potreby a predstavu o svojom začlenení sa do spoločnosti. Títo ľudia zároveň zviditeľnili silný princíp: Sme predovšetkým ľudia a až potom nositelia všetkých tých vonkajších znakov a prívlastkov. Postihnutie je len jeden znak, ktorý nevystihuje celú charakteristiku našej osobnosti. My sme predovšetkým ľudia, v ich jazyku: *People First*. Na svojej webstránke hovoria, že je to ich „prístup ku všetkému, čo robia“.

Ja sa nachádzam v určitej etape hľadania svojich osobných postojov k homosexualite. Dopracoval som sa k akémusi vnútornému inštinktu, že ked' vyslovím slovo homosexuál, často sa opýtam samého seba, či mi ide o človeka, alebo o tento jeho konkrétny znak. Som vo fáze, ked' si uvedomujem, že je nebezpečné stotožňovať vonkajší znak s celým človekom. Homosexualita je len jedna z charakteristík, ktoré popisujú osobnosť daného jedinca.

Snažím sa spoznávať týchto ľudí v ich celostnej podobe. Zaraďť takéto témy do kontextu mojej kresťanskej orientácie je hľadáčská výzva. Ak ako kresťan hľadám súlad medzi tým, čo hovorí Biblia a tým, čo vnímam vo svete ľudí s homosexuálnou orientáciou, snažím sa ist' cestou jemného rozlišovania. Napríklad jeden zo zaujímavých a obohacujúcich poznatkov pre mňa je, že homosexualita nie je rovnorodý fenomén, ale má rôzne podoby. Je typovo rôznorodá natoľko, nakol'ko sa od seba líšia ľudia ►

Tomáš Backstuber

Napísal o sebe: 23-ročný homosexuálny kresťan. Bývalý animátor mládežníckych „stretiek“, asi 3 roky pracujúci ako LGBT aktivista, v súčasnosti snažiaci sa o organizovanie „stretiek“ homosexuálnych kresťanov.
(stretko = stretnutie, pozn. red.)

samotní – či už homosexuáli, alebo heterosexuáli. Učím sa teda veci nezjednodušovať a nezovšeobecňovať, ale vnímať človeka ako zložitý celok, ku ktorému ja ako kresťan hľadám vnímatvý prístup.

Takže, Tomáš, teraz vaše kresťanské prežívanie...

T. Backstuber: Predovšetkým sa musím podčakovať za takýto pohľad na problém. Teda, že nemožno škáluťkovať ľudí podľa ich znakov. Skutočne platí, že je to iba jedna časť človeka. Treba sa pozerať na človeka ako celok. Otázne je, ako pozerať na človeka v súvislosti s týmto užším znakom. Pre väčšinu kresťanov je charakteristické, že poznajú tradičnú interpretáciu Biblických zmienok na túto tému. Takmer vôbec nie sú známe novšie, menej tradičné názory...

... môžeme hovoriť o interpretácii, keď v Biblii to vyznieva ako pomerne jednoznačné stanovisko...? Zdá sa mi, že text, povedzme v Levitikus, jednoducho nepustí. Alebo, skúsmo inak: Vy sám seba ako vnímate z pohľadu Bible?

T. Backstuber: Bol som vychovávaný v katolíckej rodine, to neznamená, že som bol kresťan. Myslím, že kresťanom som asi od 17 rokov...

...už ako homosexuál?

T. Backstuber: Práve, že nie. To, že som homosexuál, som zistil až neskôr. Samozrejme, nastávali tam veľké „ošuchy“. Pokúšal som sa z toho vymodlit, nevedel som riešiť to, ako vlastne žiť, komu to povedať a či to vôbec dacomu povedať. Myslel som aj na to, či by ma nezachránilo manželstvo so ženou...

Takže, vaše kresťanstvo sa dostalo do konfrontácie so zistenou homosexualitou...

T. Backstuber: Áno, pochopiteľne. Bolo tam mnoho otázkov. Postupne však, ani nie, že by zmizli, ale skôr sa vyjasňovali. Stretol som sa s ľuďmi z Medzipriestoru (*neformálna iniciatíva kresťanov-homosexuálov, www.medzipriestor.sppatrick.info, pozn. red.*) aj s inými združeniami, ktoré sa starajú o pastoráciu homosexuálnych ľudí, a začal som postupne nachádzat pokoj. Napäť medzi mojím kresťanstvom a homoseksualitou spôsobovalo jednoznačne nepokojo.

Pokúšali ste sa nejak zastaviť to, čo ste začali pocítovať?

T. Backstuber: Poviem to takto – keď sa začal celý tento boj, nerozmyšľal som o nejakej terapii príznamov homosexuality, ale skôr som sa modlil, aby ma Boh urobil heterosexuálom. Dával som si rôzne záväzky, že od určitého času budem už naisto vedieť, k čomu sa prikloním. Teraz to vyzerá možno smiešne, ale vtedy to bolo pre mňa veľmi dôležité. Najhoršie bolo, že som sa v tých počiatkoch nemal komu zdôveriť. Nebolo nikoho, komu by som dôveroval natol'ko, aby som povedal niečo, za čo som predpokladal, že ma odsúdi. Nechcel som to povedať, ale u kresťanov je to tak. Možno na základe poznania Biblie....

P. Kailing: ...ja by som povedal, že skôr na základe istých interpretácií biblických textov. Samozrejme, môžeme rôzne interpretovať nejaké slovo alebo citát. Ak mám povedať za seba, prijal som, že Boží pôvodný zámer pri stvorení bol heterosexuálny vzťah, ako optimálny pre vzťah muža a ženy. Zároveň heterosexuálne

rodičovstvo ako priaznivé prostredie pre vývin dieťaťa v rodine. Rolu otca a matky považujú aj psychológovia, sociológovia a sociálni pracovníci za zdravý rodičovský model pre výchovný vplyv na formovanie osobnosti dieťaťa. Ak sa mám oprieť o svoje profesionálne poznanie, pri „rodičoch“ toho istého pohlavia ľažko môže prebehnúť proces stotožnenia sa (identifikácie) s osobou-rodičom toho istého pohlavia, následne prirodzené odpútanie sa (individualizácia), kde sa dieťa stáva nezávislou bytosťou a napokon socializácia, t.j. vrastanie do rovesníckych a neskôr širších spoločenských vzťahov svojej komunity. Aj odborníci, ktorí pripúšťajú registrované partnerstvá, často váhajú, prípadne odmietajú možnosť adopcie homosexuálnymi párami, práve pre tento problém z oblasti vývinovej psychológie. Považujem za dôležité, hľadať súlad medzi biblickými princípmi a odbornými poznatkami. Pre mňa je silné to, ako k tejto výzve pristupuje Ježiš Kristus. Všimnime si rozhovor Pána Ježiša so Samaritánkou, alebo situáciu, keď dovedú k nemu cudzoložnícu. Sú to známe príbehy z evanjelia podľa Jána. V prvom prípade je silné to, ako rozpoznáva najvnútornejšie potreby Samaritánky. Tá priznáva, že viedla promiskuitný život – mala päť mužov. Ale on ju neodsudzuje, lebo vidí jej zápas a snahu, ako sa vymaníť z toho spôsobu života, ktorý sa napokon ukáže ako neprijateľný a je bremenom aj pre ňu samotnú. Pán Ježiš, vediac, aká hlboká je jej túžba nadobudnúť duchovné zdravie, hovorí, že on má iný prameň vody: *Ja mám živú vodu, ktorú keď budeš pit', nikdy nebudeš smädná* (Jn 4, 14). Podobne pristupuje aj k cudzoložníci (Ján 8). Ježiš tam zdanivo nemá iné

Pavel Kailing

Vyštudoval liečebnú pedagogiku. Pracoval ako terapeut, liečebný pedagód. Manažérsky pôsobil v sociálnej sfére, na viacerých vzdelávacích projektoch a neskôr v školstve. V posledných rokoch pracuje v o. z. D3 v oblasti rozvoja ľudských zdrojov (supervízia, coaching, mentoring).

východisko, ako ju podľa židovských zákonov ukameňovať'. Neskôr nič nehovorí, a potom povie onú známu vetu: „*Kto z vás je bez hriechu, nech prvý hodí do nej kameň.*“ Ale najzaujímavejší je záver. Aj v jednom aj v druhom prípade je taký nejasný, až nám to prekáža. My by sme to chceli mať vypovedané jednoznačne. Kristus však povie: „*Ani ja t'a neodsudzujem. Chod' a odteraz už nehreš!*“ (Jn 8, 11) Čo z toho vyplýva pre mňa? Moju zodpovednosťou je porozumieť tým ľuďom a počúvať ich. Obávam sa, že nevieme vnímať ľudu v ich úplnej hĺbke, nevieme odkrývať najhlbšie ľudské potreby. Nazval som si to pre seba - symptomatické a kľúčové potreby a od toho odvodnený symptomatický a bytostný prístup k človeku.

Ja sa tak trochu zámerne chýtím toho: Chod' a nehreš viac! Ak to aplikujeme na našu tému, napokon, v tejto súvislosti si to uviedol, tak ako keby si naznáčil, že vlastne homosexualita je hriech...

P. Kailing: Vrátim sa ešte k predošlej myšlienke, že zámer Stvoriteľa bol heterosexuálny vztah (muž-žena). Ale keď niekto prežíva svoju orientáciu ako homosexuálnu, ja osobne to nemôžem považovať za hriech. Za svoju dispozíciu človek nenesie zodpovednosť. To, čo vnímam ako hriech, je nezodpovedné správanie, teda ako s touto dispozíciou konkrétny človek narába. Zodpovedne alebo nezodpovedne? Ak heterosexuál žije nezriadeným spôsobom života zo svojej vôle a nezodpovedne, tak sa previnuje voči Pánu Bohu rovnako ako homosexual. Preto rozlišujem rôzne úrovne,

pracovne nazvané: homosexuálna orientácia, homosexuálna identita, homosexuálna prax a homosexuálny životný štýl. Princípalne však mám uplatňovať ten istý postoj aj k heterosexuálne orientovaným ľuďom, čo možno jednoducho urobiť tak, že k podstatným menám (orientácia, identita, prax, štýl) priradím ku každej rovine prívlastok „heterosexuálny“. Podstatné pre mňa potom je to, či uplatňujem rovnaké kristovské meradlo k obom skupinám. Či sa zameriam na tie najhlbšie potreby blížného a v rámci toho vnímam, aká je miera zodpovednosti k individuálnej výbave, ktorú mu/jej Pán Boh zveril. Najzdravšie však je, ak si túto kontrolnú otázku položím najprv sebe samému.

Tomáš, vráťme sa teraz k vášmu príbehu. K vášmu zápasu. A opäť mi schádza na um jeden známy biblický citát: ak t'a pokúša ruka, odtni ju! Vnímali ste poznanie, že ste homosexuál ako pokušenie, ktoré treba odťať?

T. Backstuber: Asi som to nevnímal tak. Terapiu som odmietol, modlitby nepomohli a možno to, čo som prežil, by som nazval „sebaprijatím“. Prijatie toho, že som, čím som a čo to pre mňa znamená. Čo pre mňa znamená, že som kresťan pre moju homosexualitu a čo znamená to, že som homosexuál pre moje kresťanstvo. Veľmi ďaľko sa vysvetľuje, cez čo všetko pri tom človek musí prejsť. Je tu biblická interpretácia, je tu už tak trochu prežitý názor a je tu tretia skutočnosť. Keď hovoríme o homosexualite a kresťanstve, je možné hovoriť doslova o nepriateľských táborech. A je tu tretí tábor - homosexuálni kresťania. Ten posledný

je na tom najhoršie. Tým dvom je všetko jasné, môžu stať proti sebe. A tretí tábor je zvalcovaný oboma. Poviem príklad: Homosexuálna komunita veľmi neprijíma, keď človek povie, že je kresťanom.

Prečo?

T. Backstuber: Lebo je zvyknutá na to, že ak je niekto kresťan, musí ich odsudzovať. A tak ho odsudzujú oni. A kresťanská komunita neprijíma homosexuála, prečo, to sme už naznáčili. S obidvoma prípadmi mám skúsenosti. V kresťanských kruhoch nastalo úplné ochladenie vztáhov typu: ja som vždy vedel, že je v tebe niečo zlé, ale nechcel som ti to povedať a podobne. A tu príde veľmi krutá otázka: Čo robiť? Len tak si žiť a nevŕšiť si okolie? Nechať sa oplúvať z obidvoch táborationov? – Tak sa žiť nedá. Človek v treťomtábore je najopustenejší. V kresťanskom aj homosexuálnom tábore žije určité homogénne spoločenstvo. V treťom tábore ide o rozpíchnutých jednotlivcov. A je ich určite najmenej.

Možno preto, lebo sa k tomu nedokážu priznať...

T. Backstuber: Priznanie možno nie je ani také potrebné. Je možné, do istej miery, žiť v anonymite, ale potom je túžba po spoločenstve o to väčšia. Čím viac sa človek skrýva, tým viac chce byť odhalený. Ale zároveň s odhalením chce byť prijatý.

Takže, aký to malo koniec u vás... vlastne – ani nie koniec, ale aká je vaša súčasnosť?

T. Backstuber: Z hľadiska interpretácie Biblie nezajímam tradičný postoj a z hľadiska homosexuality ►

platí, že mám partnera, s ktorým žijem. Aj sexuálne.

Ale to je zase problém. Aj z hľadiska heterosexuálnej terminológie – ide o nemanželský sexuálny život.

T. Backstuber: To je iná otázka a iná téma. Pri diskusiách o homoseksualite sa dostávame do dvoch stavov: Prvý: Homosexualita je odsúdená v Biblia, tak to je, a tak to prijmite. Vo chvíli, keď sa povie, že to nie je také jednoznačné, automaticky prichádza druhý stav, ktorý hovorí: No, dajme tomu, že homosexualita nie je hriechom, ale je to mimomanželský styk, a tak je to hriech. V obidvoch sa stráca idea človeka. Ved' to nie je len sex, ktorým žijú dvaja ľudia. Je to oveľa viac, je to o spoločnom živote, o varení večere, o upratovaní.... je to normálny partnerský vzťah so všetkým, čo k tomu patrí. A možno to niektorých ľudí najviac štve. To komplikuje situáciu tým, čo to odsudzujú. Keby sa dalo povedať, že homosexuálny vzťah stojí a padá iba na sexe, bolo by veľmi jednoduché tých ľudí odsúdiť. Ale vo chvíli, keď je to partnerskto so všetkým, čo k tomu patrí, je problém.

P. Kailing: To je zaujímavé. Prijímam to, že pôvodné predstavy o liečení homosexuality sa zmenili na pomenovanie: zmena, premena, resp. naplnenie – čo je jemný, ale dôležitý rozdiel. Zaujal ma výklad, ktorý opísala Dr. Elizabeth Moberlyová a je blízky môjmu vnímaniu problematiky. Keď dieťa cíti náklonnosť k rodičovi toho istého pohlavia, je to v jeho vývoji prirodzená túžba. Ak nedôjde k naplneniu tejto prirodenej potreby pred dospelosťou, nie je reálne očakávať, že táto potreba môže byť neskôr nahradená sexuálnym vzťahom k človeku rovnakého pohlavia. Z toho autorka vyvodzuje aj to, že ani heterosexuálne manželstvo nie je riešením, lebo ani to neuspokojí tú nenaplnenú a stále latentnú potrebu po hlbokom vzťahu s človekom rovnakého pohlavia. Nie je to, samozrejme, jednoduchá cesta. Ak by išlo napríklad o muža s touto potrebou a našiel by sa zrejmy heterosexuálny muž, ktorý by mu ponúkol

priateľstvo založené na nesexuálnom vzťahu, za istých okolností by to mohlo byť alternatívou. V prevažnej heterosexuálnej až homofóbnej kultúre je však takýto vzťah treba chrániť prítomnosťou ďalšieho človeka, ktorý by doplnil vzťah do trojice, napr. manželka. Navyše aj tých troch je dobré podporiť komunitou, ktorá má pre takéto riešenie porozumenie. Toto by bol napríklad zaujímavý pastoračný program pre kresťanské komunity. Nájdú sa také? Moberlyová hovorí, že také pozná, aj keď veľmi ojedinele. Vyžaduje to veľkú mieru dôvery a otvorenosti všetkých zainteresovaných.

To je zrejme príklad, alebo spôsob, keď homosexuál nechce vstúpiť do homosexuálnej praxe, teda žiť s niekým homosexuálne...? Dobre tomu rozumiem?

P. Kailing: Áno. Tak, ako hovoril Tomáš – necítia sa byť prijatí. Moja otázka je, ako sa na to pozeráte vy, Tomáš?

T. Backstuber: Svetová zdravotnícka organizácia pozná termín, ktorý je nazývaný: egodystónna homosexualita, to je homosexualita, ktorú človek neprijíma. Vie, že je homosexuál, ale nechce byť. Táto skupina má dosť vážne problémy, pretože takýto jedinec prežíva dosť silný diskomfort, nevie sa zmieriť s časťou svojej osobnosti. Odborné stanovisko hovorí skôr o terapiách, ktoré by ho naučili prijímať túto skutočnosť. K tomu, čo ste spomenuli. V období dospievania hovoríme o vývine sexuality, o vývine jednotlivca ako takého. V tomto období jednoznačne povedať, či je človek homosexuál alebo heterosexuál nie je zodpovedné. V prípade, že sa človek nevyrovňa s tým, že je to OK, keď sa cíti takto, môže to spôsobiť omnoho väčšie problémy, ako keby sa s tým vyrovnal. Keď niekto vyhlásí a prijme, že je homosexuál, znamená to, že pocíti náklonnosť k rovnakému pohlaviu. Otázka je: Prečo? Môže to byť homosexualita výchovou? V tomto som skôr skeptik. Z vedeckého hľadiska nie je podložené, že je to vrodené, ale nie je dokázané ani to, že homosexua-

lita vznikla ako následok zneužitia, domáceho týrania, neúplnej výchovy a podobne. To, o čom ste hovorili, teda nesexuálne priateľstvo, je určitý spôsob terapie.

P. Kailing: Ak terapiou nazveme zámer zmeniť sexuálnu orientáciu, potom tu ide o niečo iné. Ja principiálne rozlišujem sprevádzanie a terapiu. Svojim priateľom s homosexuálnou orientácou zdôrazňujem, že aj keď mám psychoterapeutický výcvik, nechcem byť v roli terapeuta, ale človeka, ktorý sprevádzza. Som v pozícii priateľa, ktorý počúva a je mi podporou v jeho hľadaní a zápase. Záleží na tom, ako si príslušná priateľská dvojica zadefinuje svoj vzťah. Ja sa cítim byť poctený, ak mi niekto dôveruje a prizve ma na svoju cestu hľadania ako priať seba samého a ako žiť v súlade so svojou hodnotovou orientáciou. Zároveň nejde ani o to, aby som mu vnucoval svoju kresťanskú interpretáciu riešení. Cítim sa byť skôr obohatený prítomnosťou autenticky zápasiaceho človeka. Moberlyová napr. hovorí, že cieľom takého sprevádzania nie je heterosexualita, ale pomoc, aby konkrétny človek vedel pracovať so svojou orientáciou mravným a ego-syntónnym spôsobom; to znamená tak, aby našiel svoju rolu v súlade s dispozíciami a že Pán Boh ho má rád bez ohľadu na jeho sexuálnu orientáciu.

T. Backstuber: Už som povedal, že som skeptický pri vysvetľovaní homosexuality, ako následku nedokonalého, frustrovaného vzťahu s rodičmi. Skôr to vnímam ako snahu dostať homosexuálov do pozície, že si svoju orientáciu vedome/nevedome vybrali, alebo že boli do nej vmanipulovaní. Je to v kresťanských kruhoch veľmi populárne – však on sa tak nenašiel, a to je dôvod na odsúdenie. Akoby to bolo niečo umelo do človeka vložené, čo sa dá zvládnut', lebo je to zlo. Spomínaná autorka ani nemusí priamo povedať, že chce liečiť homosexuálov, ale vo chvíli, keď vyhlásí, že homosexualita je zranenie a že výsledkom tohto sprevádzania by malo byť umožnenie pracovať so svojou sexualitou, už tým dáva veľa nevypovedaných otázok.

P. Kailing: Ale prečo by človek nemal pracovať so svojou sexualitou? Ved' aj heterosexuáli musia byť zodpovední...

T. Backstuber: To je to. Ako interpretujete prácu so svojou sexualitou?

P. Kailing: Tak, ako som už hovoril – človek je najdôležitejší. Ja som sa stotožnil s názorom, aj keď je podľa mňa dvojsečný – že homosexualita nie je iba o sexualite. To hovoríte aj vy. Trochu zjednodušujúco mi znelo, keď ste povedali: „...z vedeckého hľadiska“. Čo je vedecké hľadisko? Ved' nikto nevie kvantifikovať, aký je percentuálny podiel dedičnosti a aký toho, čo ide na vrub sociálnych podnetov. A to nielen z hľadiska sexuality, ale z hľadiska všetkého, čo profiluje osobnosť človeka.

Ak prijmeme, že vedecký pohľad plne akceptuje kombináciu dedičných aj sociálnoformatívnych faktorov, potom to platí aj o homosexualite. Veda však nie je len o tom, či dokážeme tento podiel kvantifikovať. Humanitné vedy pracujú aj s osobnými príbehmi ľudí, s kazuistikami. A tie potvrdzujú, že homosexuálna orientácia sa často rovinula napríklad u mužov, kde v rodine zlyhala funkcia otca. Samozrejme, nemožno zovšeobecňovať, lebo každý príbeh je iný; ale typologicky sa niektoré spoločné príčinne znaky objavujú v mnohých výpo-vediach, či prípadových štúdiach.

Jedným z nich je aj aspekt rodinných vzťahov, tráum, emocionálneho deficitu a pod. Tých príbehov je dostatočný počet, aby sme ich brali vážne. Na druhej strane ich nemožno zdôrazňovať na úkor vrodených faktorov, ktoré tiež zohrávajú svoj podiel. Pri konzervatívnom odhade si myslím, že na celkový psychofyzický vývin dieťaťa má rodinné prostredie minimálne 50 %-ný vplyv. Jedným dychom však chcem povedať, že považujem za neetický mýtus tvrdenie, že v usporiadanej rodine nemôže vyrásť homosexuálne orientovaný jedinec a naopak, sociálne turbulenta rodina vychová homosexuála. Nedávno som totiž čítal práve z kresťanských kruhov tvrdenie prvého typu. Myslím si, že model Ježišovho správania sa k ľuďom svedčí o empatickejšom prístupe k nim.

T. Backstuber: V tejto otázke ja zastávam skôr opačný názor. Poviem to veľmi zjednodušene takto – dajte mi zdravé dieťa, ja vám dám narušenú rodinu a vznikne z neho psychopat.

P. Kailing: S týmto som sa nestrelol. To hovorilo možno 15. až 19. storočie...

T. Backstuber: Takže vo všeobecnosti. Predpokladajme v človeku nejakú predispozíciu, s ktorou sa narodí. Bez ohľadu na to, aké má genetické zadanie, je tu rodina a okolie a tvrdí, že dieťa sa bude vyvíjať pod vplyvom tohto okolia. Otázne je, či bude jeho predispozícia skôr potláčaná, alebo podporovaná vo vývine. A toto vnímam aj v prípade sexuality. Podľa mňa sa človek homosexuálom rodí a prostredie môže spôsobiť, že sa prejaví, alebo sa potláča. Spomínali ste ten pomocný manželský párs. Ja osobne to vnímam negatívne. Áno, môže to pomôcť danému homosexuálovi v jeho priatí do komunity, ale je tu veľké nebezpečenstvo, že daný homosexuál sa zamiluje do svojho pomocníka. Pretože vzniká veľmi úzka a blízka komunita. A keď sa to stane, všetko, čo sa vznikom takejto trojice trochu umelo napravilo, sa v horšej podobe vráti na začiatok.

A tam môžu prísť veľké citové zranenia, pretože pomocníci sú heterosexuáli a nemôžu cit opäťovať. Nadobudnutie stability by som preto orientoval do prijatia väčším spoločenstvom.

P. Kailing: Ja vplyv prostredia vo vývoji jedinca neabsolutizujem. Priprúšťam aj dispozičný a genetický vplyv. No treba jemne rozlišovať. Ani jeden, ani druhý vplyv na človeka nie je neskôr ľahko meniteľný. Ale poskytnutá podpora a sprevádzanie môže zohrať svoju úlohu. Nebudem rozoberať päť známych druhov pohlavia od genetického po psychosociálne, ale spomieniem jedno z nich, tzv. hypotalamické. Niektoré jadrá hypotalamu v mozgu sú u mužov a žien odlišné. Vplývajú na to, či sa človek neskôr cíti mužom alebo ženou. Rozhoduje sa o tom už počas vnútromaternicového vývoja. Táto premenná je zaujímač, lebo počet buniek v hypotalamických jadrách sa počas života mení. Uvádzam to ako ilustráciu zložitosti procesov,

ktoré v človeku prebiehajú a nie je dobré jednostranne zjednodušovať výklad. Mária Ščepková vo svojej štúdii napríklad hovorí, že riešením nie je nejaká vonkajšková radikálna zmena, ale „sebatranscendencia“, teda (parafrázované povedané) to, ako dokážem prijať seba samého, ako problém pomenujem, ako dokážem nájsť svoju rolu v súlade so svojimi zvnútornenými hodnotami, ako dokážem žiť dôstojný život s tými dispozíciami aké som dostal a v prostredí, ktoré môžem spoluvtvárať“.

Otázok je veľa, ale zostaňme pri tom, že sme sa iba pokúsili otvoriť túto diskusiu. Ako často hovoríme – položiť tému na stôl a neobchádzať ju. Nemlčať, ale rátať s tým, že to, o čom sme hovorili môže, alebo je problémom aj niektorých, čo sú medzi nami. Ale ešte posledná otázka pre nášho hosta: Tomáš, žijete vyrovnaným životom, ste spokojný, keď sa pozeraťe na seba ako krestán?

T. Backstuber: Myslím si, že každý človek by si mal dávať každý večer pred spaním otázku, či ten deň prežil správne, či konal správne, či jeho rozhodnutia boli správne. Ja sa to snažím robiť. Kladiem si aj otázku, či to, že žijem so svojím partnerom je správne. A odpovedám si, že je. V súčasnosti nevnímam svoje krestanstvo a svoju homosexualitu ako dva rozdielne tábory. Jediné tábory, ktoré vidím, vidím vo svojom okolí – v ľuďoch.

Chodíte do nejakého krestanského spoločenstva, kde o vás vedia, že ste homosexuál?

T. Backstuber: Rád by som, ale nechodom. Nemám také spoločenstvo.

Pavel, ty si vieš predstaviť, že by naša cirkev dokázala byť takým spoločenstvom?

P. Kailing: Odpoviem z môjho pohľadu a skúsenosti. Aj v našom spoločenstve sú homosexuáli, ale väčšinovo ľudia o nich nevedia. V rozhovore s jedným z nich som poznámenal, že je tu doma. Na čo mi on povedal: Nie, nie. Ja sem len chodím.

Mozaika

Naša spolupracovníčka **JANKA KAUČÁRIKOVÁ** sa „poprechádzala“ po webových stránkach s tematikou homosexuality a vybrała nasledujúcu Mozaiku.

www.zaujimavosti.sme.sk

Britskí anglikáni oznámili, že dvaja homosexuálni kňazi porušili pravidlá cirkvi a zosobášili sa v chráme. Ide o vôbec prvý zväzok osôb rovnakého pohlavia, ktorý posvätil kňaz.

Kňazi ešte predtým uzavreli civilné partnerstvo, ktoré povolujú britské zákony.

Takmer 80-miliónová komunita anglikánov sa už niekoľko rokov sporí, čo s homosexualitou. Proti sebe stojia konzervatívne diecézy, najmä z Afriky a liberálni kňazi zo Západu. Rozkol vyzvalo vysvätenie amerického gay kňaza Gena Robinsona za biskupa v roku 2003.

Arcibiskup z Ugandy označil ceremoniu za rúhanie. „*Čo ma skutočne šokuje, je fakt, že sa to deje v anglikánskej cirkvi, ktorá nám prvá priniesla evanjelium,*“ povedal reverend Henry Orombi.

www.diskriminacia.sk

Súčasná spoločenská atmosféra vytvorila víziu homosexuála ako „tvora“ najmä sexuálneho bez ďalších významných citových či spoločenských väzieb, prípadne ako „tvora“ radikálne spolitizovaného, dožadujúceho sa akýchsi nepriemeraných práv. Časť spoločnosti, ktorá nemá osobnú skúsenosť s gejmi a lesbami, alebo ktorá nemá dostatok informácií, respektíve má informácie negatívne tematizované, vníma teda homosexuálov len ako promiskuitných ľudí, ktorí „od dobroty“ nevedia nič iné, iba nezodpovedne súložiť – muži s mužmi a ženy so ženami. To je najčastejší a najsurovejší diskriminujúci omyl, ktorého sa verejnosť dopúšťa. Gejovia a lesby často nie sú vnímaní primárne ako ľudia, ale najprv ako homosexuáli – a často v negatívnej konotácii. Tento obraz sa vyvracia iba ľahko, najmä v nábožensky konzervatívnych spoločenstvách, kde prevláda podsúvanie „jediného správneho názoru“, stádovitosť, nechut' premýšľať samostatne a empaticky vnímať odlišnosti okolia.

Pre Slovensko je stále viac či menej charakteristická neviditeľnosť gejov a lesieb s tým, že snahy o ich zneviediteľňovanie, spoločenské ponížovanie, vulgarizovanie či zosmiešňovanie vnímam ako cielené a vedomé pôsobenie najmä bigotne katolíckych kruhov a extrémnej pravice.

Hľadať si v takejto spoločnosti pre seba čo najpriateľnejší spôsob dôstojnej a spokojnej existencie je preto pre gejov a lesby nikdy sa nekončiaci konflikt so sebou i okolitým svetom, nech už žijú na akejkoľvek úrovni vlastnej či spoločenskej akceptácie. Skrývanie sa, popieranie samého seba vedie k poruchám emocionality, izolácií a strachu z prijatia okolím. Práve neviditeľnosť a celoživotný dvojaký život, ktorý niektorí gejovia a lesby vedú zo strachu pred diskrimináciou, vedú k depresiám, dysfunkciám, poruchám zdravia, k suicídálnym myšlienkám a pod.

www.changenet.sk

Septembrový výskum verejnej mienky potvrdil, že verejná mienka je už v značnom rozsahu posunutá v prospech prijatia zákona o životnom partnerstve dvoch osôb rovnakého pohlavia. Zástancov zákona bolo v septembri 2009 viac ako jeho odporcov.

V rámci projektu Iniciatívy Inakosť „Cesta k zákonu o životnom partnerstve“ realizovala agentúra Focus, s.r.o. v dňoch 2.–8. septembra 2009 prieskum verejnej mienky na reprezentatívnej vzorke obyvateľstva SR – 1039 osôb.

www.prave-spektrum.sk

Psychologickou črtou, prítomnou u mnohých homosexuálov, je aj silná dávka exhibicionizmu. Príkladom môžu byť gay-parády, alegorické pochody gayov a lesbičiek veľkomestami, v ktorých takto orientovaní jedinci často predvádzajú aj imitovaný pohlavný styk, čo môže právom mnohých občanov urážať.

Najčastejším argumentom v prospech registrovaných partnerstiev je tvrdenie, že homosexuálne páry inak nemôžu dedit' alebo si vziať hypotéku, prípadne sa nemôžu oboznámiť so zdravotným stavom svojho partnera.

Tento argument je absolútne nepravdivý. Právny poriadok SR umožňuje, aby ktokoľvek zanechal svoj majetok komukolvek, podmienkou je spísanie záveta. Takisto môže ktokoľvek podpísť generálne plnomocenstvo (využívajú aj hetero-páry, žijúce „nadivoko“), že umožňuje prístup k svojej zdravotnej dokumentácii komukolvek. Podobne je to aj so získaním hypotéky.

Ak im naozaj ide len o majetkovo-právne záležitosti, vždy sa to dá vyriešiť zmluvou alebo notárskou zápisnicou. A to dokonca rýchlejšie, než by trvalo vybavovanie registrovaného partnerstva. Netreba k tomu žiadny nový právny inštitút.

Pre mnohých to môže byť prekvapením, ale homosexuáli sú aj medzi kresťanmi, konzervatívcami, ďalším na tomto probléme nemusí vôbec záležať a nezanedbateľné množstvo sa snaží žiť heterosexuálnym životným štýlom. Jednoducho, človek môže byť gay a napriek tomu môže myšlienku registrovaných partnerstiev považovať za chorú.

Ak má na tejto agende niekto záujem, tak sú to homosexuálni aktivisti z rôznych mimovládnych organizácií. Keďže údajne nerovnoprávne postavenie komunity gayov týchto aktivistov doslova živí, homosexuálna otázka nesmie byť nikdy doriešená do konca. Vždy tu bude nejaký ďalší zdroj „diskriminácie“, ktorý budú mať gay-aktivisti snahu odstrániť. Ak prejdú registrované partnerstvá, budú neskôr žiadať právo na adopciu a ak prejde aj to, tak sa nájde niečo iné. Proste biznis s „občianskou spoločnosťou“ musí pokračovať. ■

Budovanie vzťahu je dôležitejšie ako služba

DAVID SANFORD s manželkou sa už niekoľko rokov venujú predmanželskému a manželskému poradenstvu. Spolupracujú s Novou Nádejou Slovensko a pred niekoľkými týždňami prišiel Dave do Bratislavu zrealizovať druhé stretnutie tréningového seminára o predmanželskom poradenstve. STANKA BAČÍKOVÁ sa pýtala na jeho vzťah s Bohom, jeho službu a rady do manželstva.

Ako Boh vstúpil do vášho života? Ako sa začal váš vzťah s Ním?

Bol som dieťaťom kazateľa. Bol som veľmi malý a nepamätam si to presne, ale môj otec niekde kázal. Keď som sa vrátil domov – mohol som mať asi šest rokov – ma mama ukladala do posteľe a prikrývala perinou, keď som jej povedal: „Ja nechcem ísť do pekla. Radšej by som šiel do neba.“ A tam, pri mojej posteli, som vtedy povedal, že chcem, aby Ježiš vstúpil do môjho srdca.

Mali ste šesť rokov?

Áno, mal som šest, ale uvedomoval som si, že toto je to, čo naozaj chcem. Pretože celá rodina sme slúžili a boli sme kresťanmi, všetci prijali Ježiša oveľa skôr. Môj brat mal o takmer 20 rokov viac, než ja. Ja som sa k nim vtedy pripojil. Neskôr prišli obdobia, keď som znova potvrdil to, čo som pochopil a urobil vtedy, keď som mal šest. Dnes už viem viac. Ale vždy hovorím, že také bolo moje rozhodnutie. Všetko sa to začalo na kolenach s mojou mamou, keď som mal šest.

Kedy ste sa rozhodli začať robiť tieto semináre?

Takmer hned, ako som začal učiť na univerzite, som sa stretával s množstvom mladých ľudí počas ich štúdia. Učil som medzikultúrnu komunikáciu a misie. Brávali sme so sebou mnoho párov, mladých ľudí, študentov, po celom svete a dávali sme im zakúsiť celosvetový kontext Cirkvi.

A potom prišli za mnou a spýtali sa, či ich zosobášim. Hovoril som im moje skúsenosti z práce v rámci medzinárodnej služby, opisoval som im mnoho ďažkostí, ktoré to prináša vo vzťahu i v manželstve. Keď som videl, že nejaká dvojica sa chce brat', záležalo mi, aby si uvedomovali, na akú cestu sa chystajú vykročiť, aby boli pripravení na dobré i zlé. A tak som im hovorieval: „Zosobášil by som vás, ale predtým je dôležité rozprávať sa o tom nejakú dobu.“ Tam niekde sa začal rozvíjať môj program, pretože v tom čase, v sedemdesiatych rokoch, nič také neexistovalo. V rámci škôl ani v rámci Cirkvi nefungovalo nič také.

Vy ste prvý začali s takouto formou predmanželských príprav?
Z istého uhu pohl'adu som bol prvý a nemal som odkiaľ čerpať. Postupne sa začali objavovať poznatky v oblasti psychológie alebo sociológie a ponúkali informácie, ktoré som používal. Postupne som si dával dokopy podklady, len pre moju vlastnú potrebu. Robím to tak doteď. Pri týchto prábach a knihách som strávil veľa času. Postupne sa veci rozvíjali a začínalo to rást.

V našom terajšom zbere vtedy prebiehala „istá“ príprava na manželstvo, ale bolo to skôr východisko z nûdze, zestrojené s tým najlepším úmyslom, ale kazateľom, ktorý nemal kapacitu ani možnosť sa tejto problematike popri svojom pôsobení venovať. Starší zboru ma oslovili, aby som vypracoval materiál pre kazateľov, pracovníkov s mládežou

s témami predmanželského poradenstva. No a tak to funguje až dodnes, samozrejme, s potrebnými obmenami, prispôsobením sa danej kultúre, potrebám spoločenstva. V období, keď som učil, veľa som načúval študentom. Začali sme pracovať pre mladé dvojice, pretože som nechcel, aby si museli prejsť mnohými ďažkými skúsenosťami, ktorými sme si prešli my v rámci intenzívnej služby. Jednoducho sme chceli, aby mohli vidieť a pochopiť, o čom je život, aby sme ich mohli vopred varovať.

Som veľmi rád, že môžem spolupracovať aj na Slovensku s Novou Nádejou Slovensko a odovzdávať nielen tento materiál, ale aj svoje skúsenosti v poradenstve. Veľmi fandím rodinnému poradenstvu, ktoré naštartovala Ol'ga Komrsková cez Novú Nádej Slovensko, pretože je to mrvacia práca s konkrétnymi ľuďmi pre konkrétnych ľudí. Až po rokoch sa možno stretnete s ovocím tejto služby.

Aké je vaše manželstvo?

V manželstve sú rôzne obdobia. Bolo to naozaj pekné, keď sme začíname, potom sme šli na vysokú školu. Ja sám som bol naivný a len ďažko som rozumel túžbam a predstavám mojej manželky.

Brali ste sa až potom, ako začala vaša služba poradenstva?

Nie, všetko naše poradenstvo vzišlo z našich vlastných skúseností, ktorími sme si prešli najmä počas služby v Južnej Amerike, pretože

pokračovanie na str. 24

JÚLIA FAJFROVÁ – MANICOVÁ

20. 5. 1878–10. 9. 1966

Pripravil: JOZEF UHLÍK

Použité zdroje: JURAJ POTÚČEK: *Júlia Fajfrová – Manicová, slovenská národovkyňa a misijná pracovníčka*
VLADO FAJFR: *Nádherný život*

Tisovec

Prebudenie na Gemeri koncom 19. storočia začalo v mestečku Tisovec. Pôsobením Modrého kríža zo Staréj Turej sa tu začala stretávať skupina veriacich ľudí, ktorí sa pokúsili založiť v Tisovci odbočku tohto spolku. Maďarské úrady ho však pre predpokladanú panskú hrozbu nepovolili, tak použili pre svoje združenie názov Evanjelické bratstvo, ktoré prevzalo zásady MK. Jednou z prvých členiek bola Júlia Manicová. Narodila sa v Tisovci v evanjelickej rodine Emericha a Karolíny, rod. Čebovej. V rodine bolo dvanásť detí. Júlia dostala na tie časy nadštandardné vzdelanie. Základnú školu navštěvovala v rodnom meste, maďarskú meštianku v Rimavskej Sobote a nemecky sa učila v Matejovciach, kde bývala v nemeckej rodine. V roku 1895 prišiel do Rimavskej Píly evanjelista Ján Chorvát, ktorý svoju zvestou evanjelia oslovil viacero mladých ľudí a medzi nimi aj Júliu Manicovú. Členovia Evanjelického bratstva sa okrem návštěv evanjelických bohoslužieb stretávali aj po rodinách k čítaniu Božieho slova a modlitbám. Júlia Manicová bola od začiatku svojho duchovného života mimoriadne misijné činná. Kristína Royová spoznala evanjelizačný potenciál, ktorý sa skrýval v mladom dievčati, a preto na jej odporúčanie odišla v roku 1900 do Škótska, aby sa zdokonalila v angličtine a neskôr absolvovala misijný ústav. Royová mala predstavu, že J. Manicová bude prvou slovenskou misionárkou v Číne. Žiaľ, zdravotné tŕžnosti a politické okolnosti v Číne (boxerské povstanie) zapríčinili, že sa tento plán neuskutočnil. V rokoch 1903 a 1904 Júlia Manicová študovala na biblickej škole v Treienwalde nad Odrou. Po návrate podnikla viacero misijných cest po Gemeri, Novohrade, Spiši a východnom Slovensku. Mnohým ľuďom pomohla objaviť pravdu evanjelia.

Duchovná práca v Tisovci veľmi získala príchodom Jozefa Roháčka, ktorý tam prišiel na jar 1904 a v roku 1906 sa tu oženil. Jeho manželkou sa stala ďalšia významná Tisovčanka Ružena Vraná. Spolu potom odišli misijné pracovať medzi Slovákov do Kysáča v Srbsku. Evanjelické bratstvo vyvíjalo v Tisovci činnosť až do 1. svetovej vojny. Odchodom do USA, prechodom viacerých členov do Bratskej jednoty baptistov a vydajom Júlie Manicovej do Brna Evanjelické bratstvo v Tisovci

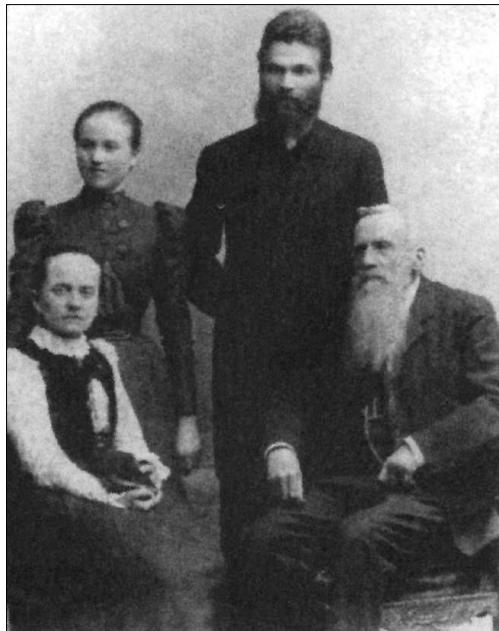
zaniklo. Júlia Manicová bola v predchádzajúcim období najvýraznejšou postavou prebudeneckeho hnutia v tejto oblasti a významnou spolupracovníčkou K. Royovej.

Brno

Rok 1909 však znamenal zásadný obrat v jej živote. 22. júna sa vydala za významného kresťanského pracovníka, laického kazateľa a bankového riaditeľa Josefa Fajfra (1876–1952) z Brna. Josef Fajfr bol členom Bratskej jednoty baptistov, aktívne pracoval v Kresťanskom spolku mladíkov a v spolku Betánia. V roku 1904 založil slobodný kresťanský královopolsko-kyjovský zbor, ktorý neboli spojený so žiadoucou denomináciou. Bohoslužby sa konali v jeho dome. V roku 1920 Fajfrovci spolu s členmi spoločenstva vstúpili do zboru Jednoty českobratskej v Brne. Manželom Fajfrovým sa narodili dve deti: Syn Vladimír (1910–2001) bol kazateľom Cirkvi bratskej a Josef (1915–1999) slúžil sólovým spevom v celej cirkvi.

V Brne pokračovala Júlia Fajfrová opäť v misijnnej činnosti. Jej príčinením zavítal do Brna známy škótsky evanjelista James A. Stewart a mnohí ľudia prišli k poznaniu Božej milosti. Aj syn Vladimír cez jeho pôsobenie začal rozmyšľať o Božej láske. Ale boli v tom najmä modlitby jeho matky, ktoré viedli k jeho obráteniu. Vladimír Fajfr na svoju mladost spomína takto: „Keď som prichádzal o polnoci domov z tanečných zábav, nachádzal som ju ležať na zemi a modliť sa za mňa. Nebol som tým ale vôbec dotknutý. Hovoril som si: Keď t'a to baví, tak sa modli“. 7. januára 1937 sa však pokoril a odovzdal svoje srdce Pánu Ježišovi. Jeho matka spoznala, že Duch Boží pracuje na jej synovi a modlila sa za neho celú predchádzajúcu noc. A predtým celých 27 rokov. Vladimír Fajfr nasledoval v službe misie svojich rodičov. Dlhé roky slúžil ako evanjelista na mnohých miestach Čiech, Moravy i Slovenska a v rôznych denomináciách. Nakoniec sa v roku 1983 prestúpil do Žiliny, kde sa stal kazateľom novovznikajúceho zboru Cirkvi bratskej.

Júlia Fajfrová zomrela v Brne, kde je aj pochovaná. Pre úplnosť dodajme, že jej vnuk Daniel Fajfr je kazateľom a v súčasnosti aj predsedom Rady Cirkvi bratskej v Českej republike. ■

Vrchný rad Julinka Manicová,
Ján Chorvát, spodný rad
Kristína Royová, Dr. Fr. W. Baedeker

Kristína Royová o Júlii Manicovej

Mladí Fajfrovci s deťmi

Na svojich misijných cestách prišiel brat Ján Chorvát v Tisovci do styku s istým bratom Šturmantom. Ten, hľadajúc pravdu, uveril a potom začal veľmi horlivu pracovať v celom Gemeri. Zašiel i na Ozdín v Novohrade, kde sa jeho pôsobením prebudili niektoré duše. V Tisovci sa obrátila aj 17-ročná dievčina Julinka Manicová. Tá ihneď dala svoj mladý život do Pánovej služby, roznášajúc zvesti spasenia slovom i spevom. Stadial' prišlo evanjelium do Novohradu. Ním zasiahnutá bola najmä dedinka Ozdín. Tam sa zaľúbilo Pánovi najväčšou mierou svojho ducha obdaríť asi 18-ročnú devušku Zuzanku Betinovú, ktorá roky smela byť prieduchom obžívujacej Božej milosti, tak vo svojom rodisku, ako aj v okolí.

Sestra Julinka Manicová spolu so svojou mladšou sestrou Elenkou zanesli zvest spásy až do Báčky, kde v Petrovci žila ich staršia sestra. Túto zvest spásy v Báčke prijali ochotne, hoci ju priniesli neumelé devušky, ktoré však v zenite svojej prvej lásky boli v službe Pána Ježiša. Výsledkom boli malé zhromaždenia nielen v Petrovci, ale aj v okolitých dedinách. Tieto zhromaždenia mal potom možnosť navštevovať brat Chorvát. A Pán pridával duše, ktoré boli spasené.

Od samého začiatku našej práce vždy viac a viac mali sme na zreteli i misiu medzi pohanmi. Už deti z nedeľnej školy spoločne s nami rôznym spôsobom zbierali svoje malé darčeky na misiu. Bola to pre nás veľká udalosť, keď sme odoslali prvých 100 korún pre pohanov. Rozkaz nášho Pána, kážte evanjelium všetkému stvoreniu, bol pre nás realitou práve tak, ako ktorékolvek iné prikázanie. Ale so zbierkou sme mali t'ažkosti, kam ju odoslat'. Až keď sme prostredníctvom doktora Baedekera dostali adresu

vnútrocínskej misie, boli sme bez starostí. Aj napriek našej chudobe sme roky podporovali vnútrocínsku misiu a chrischonských misionárov v Číne. Dopisovali sme si s misionármami v Číne. S misionárom Roemom sme sa stretli osobne na aliančnej konferencii v Blankenburgu. Tomuto živému misijnému duchu, ktorý sa pestoval i v ostatných našich zhromaždeniach, treba pripísť, že sestra Julinka Manicová zatúžila obetovať svoj život pre pohanov. Bola to pekná slávnosť, keď sme sa s ňou v roku 1900 lúčili. Hoci nám t'ažko padlo vzdať sa pracovníčky, boli sme predsa veľmi vdăční, že ju smieme ako obete' Pánovi položiť na oltár. Odišla do Škótska, kde sa v rodine Gordona Oswalda mala naučiť anglicky tak, aby mohla byť prijatá do misijného ústavu. Ale nebola taká Božia vôľa! Misionár z Číny, ktorý sa po 26-ročnej misijnej práci v Číne vrátil do vlasti, trval na tom, aby sa sestra Julinka vrátila do vlasti, že je primladá a prislabá. Do práce v misii sa môže hľať, až keď bude dvadsaťšesťročná, ináč by len t'ažko vydržala čínske podnebie a namáhavú prácu. A keď sa pani Oswaldová dozvedela dačo bližšie ako to u nás vyzerá s kresťanstvom, najmä ako málo máme pracovníkov, povedala sestre Julinke: „Vráťte sa domov, pracujte na záchrane vášho národa; pohanov prenechajte predbežne nám, ktorí máme všetkjaké možnosti a množstvo pracovníkov. Tak v roku 1901 bola naša sestra zase medzi nami a pracovala – konajúc mnohé cesty – veselo medzi svojim ľudom. Neskôr strávila jeden rok v Nemecku v ústave pána Lohmana, kde dostala dobré vzdelanie pre vnútromisijnú prácu. ■

Úryvky z knihy K Royovej: *Za svetlom a so svetlom*

pokračovanie zo str. 21

služba prináša stres a napätie aj do manželského vzťahu. Jednoducho povedané, chceli sme pomáhať iným ľuďom. Keď sme šli do Južnej Ameriky ako mladá rodina s malým synom, boli tam rodiny a ich ľažkosti, služba a jej ľažkosti. Žili sme na mieste, kde sa nikto nestal veriacim, pretože sociálna situácia bola veľmi komplikovaná. A tak sme cítili tlak a napätie a duchovne náročné prostredie. Moja manželka pracovala ako pôrodná asistentka. Občas pracovala 30 dní v mesiaci po domoch, často tam bola celú noc. Ja som tak tiež celé dni pracoval. Popri všetkej tej činnosti a práci začal náš vzťah čoskoro ochabovať. Robili sme tak veľa vecí, že jedného dňa sa na mňa manželka pozrela a povedala: „Ja už ani neviem, kto si. Ak sa niečo nestane, opustím tā.“ Jednoducho medzi nami už nebola láska, akoby sme z nej vyrástli, pretože sme vôbec neverovali čas rozvíjaniu nášho vzťahu. Na nejaký čas som sa potom vrátil do USA. Trvalo to asi dva roky a v okamihu, keď sme sa dostali von z toho prostredia, mimo všetkých tých stresov, začali sme sa viac sústredovať jeden na druhého. Vtedy sme začali znova budovať náš vzťah. Niekde v týchto momentoch boli položené základy pre rozvoj celej našej služby pomoci a poradenstva mladým párom.

Čo je dôležité, aby muž, pastor, niekto stojaci vo vedúcej pozícii, robil pre fungovanie svojej rodiny? Na čo by si mal dávať pozor vo vzťahu k svojej rodine a manželstvu, aby mohli fungovať?

Z pohľadu služobníka pracujúceho v službe, by predovšetkým mal

svojej manželke venovať pozornosť zjavovaním Krista. Ja som povolaný ukazovať mojej manželke Krista. Uvedomujem si, že mám službu pre verejnosť, ale pred očami mám obrázok z titulky jedného časopisu – veľké červené jablko, avšak kus z neho bol odhryznutý. Vyzeralo chutne, krásne, ale keď som sa pozrel bližšie, na okraji bolo hnilé. Podobne je to s naším životom. Mohol by som kázať, vyučovať, pomáhať mladým dvojiciam, ale ak môj vzťah s mojou manželkou nie je v poriadku, celá moja služba je nanič. Prvotná zodpovednosť, ktorú Boh zveril mne osobne, je zodpovednosť voči mojej manželke. Hned za tým nasleduje zodpovednosť voči môjmu synovi. Mojou prvotnou úlohou je zjavovať Krista tej, s ktorou ma urobil jedným telom. Veľmi často sa s tým stretávam, a v službe som už 15 rokov, že ľudia chcú robiť to ostatné, vyučovať, kázať a zdielať sa, ale nechcú robiť to prvé a zanedbávajú zodpovednosť. To, čo sa pokúšam zdielať je, aby v rámci svojej služby položili dôraz na to prvé, pretože ak to prvé nefunguje, celá služba sa otriasa. Len vďaka tomu, že sme sa vrátili k budovaniu toho prvotného, tu dnes môžem byť s mojou vnučkou, a tak ukazovať tretiu generáciu mojej rodiny. Všetko sa to začalo tam. Nemôžem oddeliť svoj život od služby, celý môj život je službou. Na prvom mieste je moja manželka, nasleduje môj syn, širšia rodina, a potom prichádza Cirkev.

Cestujete po svete. Aké sú najčastejšie problémy, s ktorými rodiny vo svete zápasia?
Pokial nemáme vzťah s Bohom, prevláda v nás sebectvo, pokušenia tohto sveta a nášho vlastného tela.

A vo chvíli, keď miesto toho, aby som svojím životom zjavoval Krista, prejdem k tomu, že sebecky zjavujem seba, stávam sa chamtvcom, sebcom a zabúdam dávať. Moja manželka nemôže za mňa padnúť na kolenná... Len sa bude hnevovať a bude nenačlenená. Ale ak jej zjavujem Ježiša, ona je naplnená a ja som spokojný. Pokial si len robím svoje vlastné veci, väčšinou to skončí pri sebectve, ktoré neberie ohľad na druhých.

Aký máte odkaz pre Slovensko ?

Aby sme videli perspektívnu nášho nebeského Otca, aby sme jej porozumeli a dokázali ju premeniť do života našich rodín. Veľmi si prajem, aby sme boli schopní zjavovať Krista v manželstve, rodine a komunité. Kamkol'vek prichádzam, prajem si, aby ľudia mohli zakúsiť Božiu lásku a aby stáli v Božej milosti. A to sa udeje jedine v momente, keď Ho poznajú, keď vedia, kto je. Chcem, aby pochopili aspoň to, že jedine vtedy, keď žijú s Ním, sú schopní cítiť k sebe lásku, prejavovať lásku, dokážu objať a povzbudzovať. Toto si prajem zo všetkého najviac, povzbudiť vás k tomu, že to všetko pochádza od Noho, zo vzťahu s Ním. Nebojte sa vyhľadávať ľudí, ktorí vám majú čo dať aj v oblasti predmanželského poradenstva. V období, keď sa mladí pripravujú na manželstvo sa dá veľa veciam predísť. Nebojte sa spolupráce, získať nové skúsenosti, ved' ide o viac ako o pestovanie seba samého. Ide o budovanie najužšieho spoločenstva s Bohom na osobnej úrovni, na úrovni manželstva a cirkev. Máte tu profesionálov, ktorí prešli rôznymi výcvikmi, osobnými skúsenosťami a majú čo dať.

Občianske združenia SOLAS a TEMELIOS – vás pozývajú na 2. ročník konferencie

STVORENIE A SÚČASNÁ VEDA

Žilina 2010

Termín konania: konferencie: 27. – 29. 8. 2010.

Miesto konania: AF – Aula 3, Žilinská univerzita, Veľký diel, Univerzitná 8215/1, 010 26 Žilina.

Pozvaný hlavný rečník: Prof. John Hartnett, Ph.D. (Austrália)

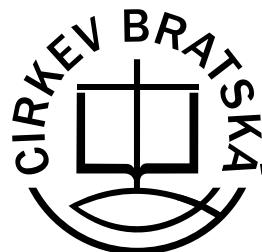
Prihlášku na konferenciu zašlite na poštovú adresu: SOLAS, Smreková 11, 010 07 Žilina 7

alebo na e-mailovú adresu: solas@solas.sk alebo použite kontaktný formulár

na web stránke združenia Solas www.solas.sk (nachádza sa v položke: kontakt).

Z ROKOVANIA RADY CIRKVI BRATSKEJ

MÁJ 2010

Rada zobraťa na vedomie priebeh Výročnej konferencie Cirkvi bratskej v Leviciach.

Prediskutovala s Igorom André, predsedom volebnej komisie prípravu vol'by 1 člena RCB na uvoľnené miesto po Danielovi Jurčovi.

Rada upresnila zloženie jednotlivých odborov:

Študijný odbor: R. Betina, Š. Evin, J. Henžel, J. Kohút

Evanjelizačno-misijný odbor: P. Prištiak, P. Čech, G. Gajdoš, M. Jurčo, J. Tomašovský

Odbor detí, dorastu a mládeže: T. Máhrik, D. Danelová, E. Myjavcová, B. Bánová, M. Beňová, E. Mittelmann, M. Uhriňák, M. Benč

Finančný odbor: M. Moravský, J. Bán, R. Števko, J. Ondič, F. Haník

Internetový odbor: I. Markuš, J. Máhrik, I. Žežula, P. Jamnický, D. Galko

Činnosť odboru pre duchovnú hudbu a spev bola dočasne pozastavená, kým sa nájde nový predseda.

Rada vymenovala Správnu radu Diakonického združenia Betánia ú. z. v zložení:

predseda SR: Ondrej Lupták

členovia: Ján Bán, Pavol Boroš, Miroslav Haszic, Ivan Markuš,

Dozornú radu: Zlatica Grexová, Jakub Kintler, Marcel Markuš.

Rada súhlasi s poslednou verziou Stanov a Vnútorného poriadku Únie, predloženou 18. 5. 2010. Ukladá predsedovi ODDM, aby pokračovali v legislatívnom založení Únie. Rada súhlasi so zložením SR Únie detí dorastu a mládeže o. z. nasledovne: Eva Myjavcová, Dagmar Danelová, Miroslav Klč, Martin Uhriňák a Marcela Beňová.

Rada rozhodla, aby sa v ú. z. v pôsobnosti CB vykonal vnútorný audit zameraný na zmluvné vzťahy a základné dokumenty.

Rada diskutovala so zástupcami staršovstva bratislavského zboru, ktorý sa týkal najmä procesu osamostatňovania „podvečerných bohoslužieb,“ ktoré by mali vyústiť do založenia nového zboru.

Rada hovorila so zástupcami cirkevných škôl Narnia a Bilgym.

Rada podporuje konanie konferencie IFFEC pre prácu s deťmi v roku 2011 na Slovensku pri organizačnom zabezpečení s Dagmar Danelovou.

Rada schválila účasť na Valnom zhromaždení IFFEC (International Federation of Free Evangelical Churches) v septembri v Barcelone v zložení: predseda, tajomník a koordinátorka pre prácu s deťmi.

Rada prerokovala žiadosť kalinovského zboru o volbu Ervína Mittelmannu za správcu zboru v Kalinove – volbu viedie Miro Moravský.

Rada zadala ordinačnú prácu vikárovi Martinovi Kačurovi

Rada zaradila Csabu Tolnaiho do vikariátu v z bore Žilina s umiestnením v Dolnom Kubíne.

Rada rozhodla, že vikariát Mareka Jurču sa na dobu jeho pobytu v Anglicku preruší. Počítame, že po návrate bude pokračovať vo vikariáte.

Ďalšie informácie

Zo zamestnancov CB sa na Evangelical Leadership Forum v Egeri 22.–27. mája zúčastní Ján Henžel a Tibor Máhrik.

9. 5. bol zvolený Martin Uhriňák za správcu zboru v Bardejove s predpokladaným nástupom v lete 2011 – volbu viedol Peter Prištiak

16. 5. bol zvolený Ludo Fekete za správcu zboru v Trenčíne s nástupom 1. 9. 2010 – volbu viedol Peter Prištiak

27. 6. sa uskutočnia vol'by Martina Jurču za správcu zboru v Prešove s predpokladaným nástupom v lete 2011 – vol'bu viedie Rastislav Betina

Zapísal: Ján Henžel

POZVÁNKA DO RAČKOVEJ DOLINY

Drahé sestry, srdečne vás pozývame na jubilejné

15. duchovno-rekreačné stretnutie sestier Evanjelickej aliancie,

ktoré aj tento rok bude z Božej milosti v Domove J. A. Komenského v Račkovej doline.

Termín stretnutia je od stredy 22. septembra do nedele 26. septembra 2010.

Tohtoročnou tému je Odpúšťanie

s ústredným veršom z listu Efeszskej 4,29. Popoludnia bude možné využiť na rozhovory, prechádzky v krásnej tatranskej prírode, rehabilitačné cvičenie či masáže a kreatívnu tvorbu.

Na stretnutie sa môžete prihlásiť do 31. augusta 2010 na adrese

(tu získate aj podrobnejšie informácie o stretnutí, cenách a možnostiach ubytovania):

RNDr. Kukucková Dagmar, Bridlicová 13, 841 07 Bratislava 49

tel. 02/64 53 81 14, mobil: 0910/572641, mail: dagmar.kukuckova@btm.sk

KDE JE NAŠE OBČIANSTVO?

ŠTEFAN MARKUŠ

Obyčajní ľudia inštitút štátneho občianstva spájajú s vlastou, kde trvalo žijú, kde sa zakorenili, rodili deti, stavali svoje obydlia, kultúrne a jazykovo sa rozmáhali a vytvorili komunity s nenahraditeľnými vzťahmi. Štátne občianstvo pre občanov jednoducho znamená vytvorenie právneho vzťahu so správou štátu, ktorý sa tým stáva ich vlastou (otčinou). Tento vzťah umožňuje občanovi vymáhať jeho prirodzené práva, ktoré mu prináležia (občianske aj ľudské) a štát zase môže požadovať plnenie ním definovaných spoločenských noriem, ktoré, ak sa porušia, sú žalovateľné, až trestné. Toľko hádam stačí zo zopakovania základných poučiek politológie. Občianstvo súvisí s teritóriom, na ktorom sme sa rozhodli žiť, platiť dane, uplatňovať volebné aj branné právo.... a neprekračovať zákony.

Už apoštol Pavol rozpoznal, že žijeme v reálnom bipolárnom svete, v akom akceptácia dvojitého občianstva je nevyhnutnosťou. Prvý pól je našim politicko-kultúrnym svetom. Je charakteristický tým, že má presne vymedzené národné hranice. Je dobre viditeľný a rozpoznateľný. Druhý pól nášho sveta je zo strany politicky aj kultúrne hmatateľného prostredia neviditeľný a vzdialený. Dokonca ani nevieme presne, kde sa nachádza, iba tušíme, že je úžasný. Určite to nebude politicky a kultúrne rozdelený svet. Apoštol naň upozorňuje a volá, že predsa „...naša vlast' je v nebesiach“ (Flp 3, 20). Sme občanmi iného sveta, odkiaľ očakávame záchrancu, Spasiteľa. „Ani oko nevidelo, ani ucho nepočulo a čo ani do ľudského srdca nevstúpilo, to pripravil Boh tým, čo ho milujú“ – je ponukou aj podmienkou (1K 2, 9) pre získanie druhého občianstva. Ten, kto miluje Boha sa

Expert na medzinárodné právo vyhlásil,
že dvojaké štátne občianstvo je jednoznačne negatívny jav,
protože komplikuje situáciu štátom,
ale predovšetkým jednotlivcom. Štaty dlhodobo, aj z hľadiska lojality, považujú druhé občianstvo za riziko, neradi ho akceptujú a snažia sa mu vyhnúť

stáva kresťanom a automaticky ašpiruje na dvojité občianstvo.

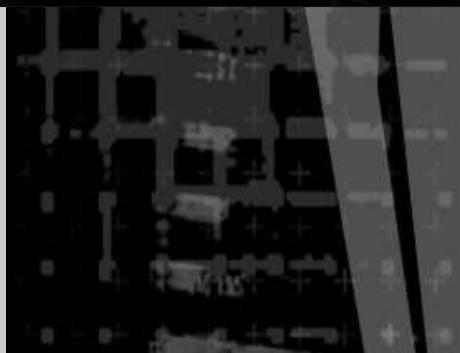
V našom bipolárnom svete máme prechodné aj trvalé občianstvo. Našim problémom je uprednostňovanie jedného alebo druhého. To prechodné občianstvo je nespochybnielne spojené s pozemskou vlastou a vieme, že z nej odídeme. To trvalé občianstvo nás očakáva. Hovoríme si, že počiatok nebeskej vlasti je už tu na zemi, ale právoplatné občianstvo v nej máme iba prisľúbené. Paradoxom je, že pre kresťana práve prechodné občianstvo sa stáva rizikom. Nádejou zase to druhé, ktoré prichádza. Hovoríme o paradoxe v zmysle toho, čo priorizujeme. Väčšinou milujeme našu pozemskú vlast', radi by sme v nej prebývali čo najdlhšie, pričom si neuvedomujeme, že práve ona je bezpečnostným rizikom. Prečo? Nuž preto, lebo nie je trvalé, je dočasné a raz, proti našej vôle, nám toto občianstvo bude odňaté. Našu pozemskú vlast' vskutku raz opustíme. Rizikové občianstvo nemá záchrancu. Spejte neodvratne k zániku. Záchranca – Spasiteľ prichádza z večnosti, z trvalého sveta, v ktorom raz budeme využívať všetky jeho výhody, uplatňovať práva a plniť povinnosti vyplývajúce z nášho vzťahu k druhému občianstvu. Ten paradox je evidentný. Politici vidia bezpečnostné riziko v dvojitém občianstve, ktoré ponúka iný štát. Kresťan zase vie, že rizikom je prostredie, ktoré ho viaže k pominiuteľnej vlasti. Nádejou kresťana je jeho druhé občianstvo. Čudné nie?

Bipolarita sveta s možnosťou dvojitého občianstva je pre kresťanov trvalou výzvou, súčasne však aj definitívne vyriešenou otázkou. Máme dvojaké občianstvo. Nazdávam sa, že je to hamletovským riešením otázky ľudského bytia či nebytia. ■

6-7/2010, III. ročník

EDITORIAL

Hovorí sa, že študenti nikdy toľko nekľačia na kolenach, ako počas skúškového. Pri tejto vete sa ako vysokoškolský študent zvyknem vždy pousmiať a pospomínať si na situácie, keď som do druhej v noci nad druhým (pre mňa už alarmujúce číslo :) hrnčekom kávy sedela nad druhou kapitolou nekonvenčných skript, z ktorých som mala mať skúšku na druhý deň, alebo ako dostávam pravidelne o štvrtnej hodine ráno záchvat paniky - bud', že sa to v živote nenaučím, alebo že aj to, čo som vedela, som zabudla. Tým nechcem strašiť stredoškolákov, ale aj takýto je život na vysokej škole.

Avšak v poslednej dobe má môj vysokoškolský život nový cieľ - bakalárske štátnice. Pre niekoho noci bez spánku, pre niekoho jednoduchá vec, záleží na obťažnosti školy a na tom, čo po študentoch chce. Ja sa nachádzam niekde medzi, čo znamená páriť týždňov učenia bez väčšej prestávky za mnou a páriť ešte predo mnou, psychická únava, bezdôvodné slzy, týždeň neumyté vlasy a občasné hysterické záchvaty, keď mi niekto povie, že toho isto nemám tak veľa. Mám.

Tato štátnica však pre mňa má ešte aj iný rozmer. Desať rokov som bola človekom, ktorý si neveril, že môže niečo dokázať, niečo spraviť správne a dobre. Človekom, ktorý vždy na poslednú chvíľu chytí záchvat paniky, že to nezvládne a tento záchvat paniky spôsobil to, že aj po tej najlepšej príprave nasledoval výbuch. Posledný rok som sa ale naučila dôverovať Bohu a jeho ochrannej ruke, naučila som sa dôverovať v schopnosti, ktorými ma požehnal. Dostala som pokoj do duše a už nemám žiadnen stres pred skúškou, pretože viem, že som v jeho rukách a stane sa to, čo bude pre mňa najlepšie.

Tieto štátnice sú tak pre mňa bodkou za rokom, ktorý ma veľa naučil a za ktorý som Bohu neskutočne vďačná.

Eva Kianičková
(vedúca redaktorka)

redakčná rada: **Eva Myjavcová (predsedníčka)**
Bohuslava Bánová
Juraj Institoris
Bohuslav Piatko

KONTAKTY:

vedúca redaktorka: **Eva Kianičková**
e-mail: kianickova.eva@gmail.com
mobil: +421 903 822 042
redakcia: **Jana Cabadajová**
Dalibor Beregszászi
Naďa Máhriková
grafické spracovanie: **Naďa Máhriková**

KOMENTUJTE témy z Dialógu aj z Dialógu mladých! Takisto, ak radi píšete **BLOGY**, alebo robíte **FOTKY**, neváhajte a ozvite sa nám, radi vám dáme priestor pre uverejnenie! Svoje reakcie a iné príspevky nám posielajte na:

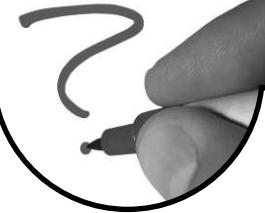
kianickova.eva@gmail.com

Takisto sa môžete zapojiť do diskusie na:

www.mesacnikdialog.sk

Tešíme sa na ďalšiu spoluprácu :)

Ghetto vs. sloboda

ako sa odchádza od Boha

Bohuslav Piatko (*Prežil detstvo i dospevanie v spoločenstve CB, kde sa ako stredoškolák obrátil. Neskôr z CB na viac ako 20 rokov odišiel. Vracal sa ďalších 10 rokov, obrátenie prijal ako permanentný stav. Dnes je vydavateľom a šéfredaktorom Dialógu.*)

Ako režisér v Čs. rozhlase (1978)

Ked' sa odniekiaľ odchádza, musí sa tam najskôr prísť a jestvovať tam. Inak niet odkiaľ odísť. Dakto sa narodí v kráľovskom paláci, iný v sedliackom dome. Ten zo sedliackeho domu nemusí v nôm zomrieť, no ten z paláca... nemá veľmi na výber. Po celý život bude len členom kráľovskej rodiny. Ja som sa narodil do rodiny hlboko veriacich ľudí, hoci možno skôr starých rodičov ako rodičov. To na veci nič nemení, lebo detstvo som strávil u starkých. A nič som s tým nemohol spraviť. Na dedine nás bolo vidno, nie preto, lebo starký bol kulká (bohatý a majetný sedliak), ale predovšetkým preto, lebo to bola rodina veriacich kresťanov, z rodu zakladateľov obrodenecného hnutia v Novohrade a Malom Honte. Na dedine nás bolo vidno, lebo sme boli iní. V ranom detstve som si to ani nevšímal. Až neskôr, keď som si uvedomil, že my sme vždy v nedele vyobliekaní, nielenže nemôžem hrať s chlapcami v nedele na lúke futbal, ale sa nesmiem ísť na dedinské zápasy ani pozerať, začal som sa cítiť zle. Volali nás „panské žrebce“. Ale ja som nechcel byť iný. Chcel som v nedele chodiť na futbal a neskôr aj hrať, chcel som v nedele žiť ako ostatní. Iba cez plot som sa pozeral, ako sa takmer každú nedelu popoludní dedina hrnie do kina. U nás bývali v nedele doobeda v kuchyni bohoslužby a poobede sa svätilo. Na vzburu nebolo ani pomyslenie, hoci som nebol „sväté“ diéta a všeličo som povystrájal, zväčša cez týždeň. Tým, ako som sa chcel vyrovnať ostatným, často som bol sám iniciátorom vystrájaní, aby som ukázal, že nie som iný. No v duchu som sa desil každej prichádzajúcej nedele, ktorá ma vždy, opäť

a opäť zaraďovala medzi „panské žrebce“. Nedokázal som vnímať to, že ma zaraďuje medzi deti veriacich rodín.

Po príchode do Bratislavu som zdedene začal chodiť do zhromaždenia na Cukrovú. Závidel som všetkým rovesníkom, ako to majú všetko jasné, ako milujú Boha. Ja som ho navyknuto miloval v nedeľu. O to viac, že tu veriaci chodili v nedeľu hrávať spoločne volejbal, kúpať sa na jazerá, že nedele tu nebola takým frustrujúcim zážitkom ako na dedine. Tu ani nebolo tak ťažko žiť s Bohom - v nedeľu. Po ostatné dni som úplne zmizol v anonymite veľkomaesta. A tak sa mi zdalo, že tu nie je problém byť veriacim. Počas týždňa sa do mňa nikto nestaral. Pohoda verit! Neskôr som celkom ľahko podľahol emocionálnemu „ataku evanjelizácie“, ktoré občas bývali v zhromaždení. To bola dvoj-trojdňová palba do absolútnych útrob dosievajúceho i dospelých. Nedalo sa inak, iba sa svedectva a nástojčivé výzvy: Vstaň a pod! - Vstať a ísť. A vyznať priatie Pána Ježiša. Ale Pán Ježiš to nemysiel len na nedele. On chcel naplno, na celý čas. Kým držali emócie, tak to íšlo. Dobre - nech je nedele aj cez týždeň. Lenže - nebola. Cez týždeň bolo treba chodiť do školy, učiť sa, fungovať medzi ostatnými - zostať ako ostatní... S hrôzou som čakal otázku, ktorá pravidelne prichádzala: Už si vyznal Pána Ježiša pred kamarátmi, spolužiacimi? Neklamal som a tak som mlčal.

A zrazu zase okolo mňa vyrastal mûr, na ktorom bolo napísané: Ty si iný, prijal si Pána Ježiša! To, čo bolo pre iných samo-

zrejmostou, pre mňa bolo utrpením. Písal som poéziu - svetská nie! Chcel som robiť divadlo - to do kostola nepatri! Páčili sa mi dievčatá - už ma predstavovali rodičom... Tlak, neustály tlak nárokov. Si iný! Chvíľami som odolával, chvíľami ustupoval. Generácia otcov, ktorá nás viedla, žiadala nekompromisne všetko. Nebol som schopný sa do ich predstav vtesnať a dodnes pochybujem, či boli všetky krištovské. Ale boli na programe dňa tak, ako ich videli oni. Zrazu mi začali prekázať ľudia, čo sa o mňa starali, čo sa vypýtovali, čo ma všade fáhali. Vzniká spevokol, tak všetci. Ja neviem spievať - nič to, aj falosne možno sláviť Boha. (To odmietam doteraz). Ani som nezbadal, ako všedné dni prerástli moje kresťanské nedele. S týmito ľuďmi sa nedá, nechápu ma... Ja neodchádzam od Boha, ja odchádzam od nich. A bolo. Takmer 30 rokov som bol presvedčený, že ma zo zhromaždenia vytlačili ľudia. Keď som nedávno robil rozhovor s jedným mladým mužom, počul som v jeho slovách seba. Prekážali mu ľudia, pokrytie, hudba,... kazateľ... prekážalo mu takmer všetko. Keď si rozhovor prečítal jeden môj priateľ, povedal: *On si ešte nevšimol, že odchádza od Boha.*

Tak neviem... či som siahol dosť hlboko... a či sa v tom vyznáte. No viem, že Boh bol so mnou po celý čas, aj keď ja s ním nie. Našiel ma potichu, bez veľkých emócií. To, čo bolo pre mňa obmedzujúcim múrom, je dnes len akousi virtuálnej stenou, ktorá ma oddeluje od sveta, ale zároveň mi necháva voľnosť byť jeho súčasťou. Len ho vnímam inak. Lebo som iný.

Marsh Moyle

Ako ovplyvňuje mladých názor, ktorý je tlmočený v cirkvách sú tu myšlienky o dobrém duchovnom svete a zlom vonkajšom svete?

Alexander Solzenycin povedal, že kiež by bolo miesto, kde by sme mohli dať všetko zlo sveta, ale pravdou je, že čiara medzi dobrým a zlým viedie cez srdce každého človeka. Veľa z nás si myslí, že ak by sme mohli vytvoriť sféru nazvanú zbor, ktorý je dobrý a všetko ostatné okolo je zlé, tak si tým mylíme zbor s Božím kráľovstvom, tie nie sú tým istým. A tak sa snažíme vybudovať toto miesto, o ktorom si myslíme, že je bezpečné a duchovné. A potom ideme von do „sveta“ priviesť ľudí do „zboru“ - to nie je cesta, akú Boh s nami zamýšľa, aby sme konali. Boh je centrom a zdrojom celej reality. Všetko, čo existuje, patrí jemu. On stvoril človeka, nie kresťana, ale človeka. A my sme stvorení nasledovať perfektného človeka, ktorým je Ježiš Kristus. V tomto sme neuspeli, sme zameraní na seba. A zo strachu sme vytvorili malé komunity a ghettá, do ktorých sa zoskupíme. Boh nie je chladný pre nás strach, je chladný, aby sme mali odvahu ísiť za ďalšími ľuďmi so správou, že Boh je centrom a zdrojom celej reality a máme ho chcieť ako pravidlo nášho života.

Musíme sa veľa učiť, aby sme pochopili, čo to znamená. Preto učíme o desiatich prikázaniach - je to Božia cesta vedenia tohto sveta. Nie je to jednoduché, ale musíme mať odvahu. A skryť sa za múrmi nie je model, ktorý nám nechal Kristus. Kristus bol v spoločnosti ľudí. Keď ješ, keď piješ a keď chodíš do školy, tak už si v spoločnosti. Keď Šoféruješ, si v spoločnosti. Musíš si za to vziať zodpovednosť. Musíš ísiť do celého bytia a byť svetlom evanjelia. Ak to znamená byť politikom, alebo byť umelcom, alebo byť hocičím, tak bud' človekom. To je Božie volanie pre nás život. Nie je od nás očakávané, aby sme naplnili nás život náboženskými aktivitami, je od nás očakávané, aby sme dali Bohu celý nás čas v Jeho svete. Takže celý život, všetko, čo robíme, je akt úcty. Otázkou je - čo oslavujeme? Oslavujeme stvóriteľa alebo stvorenú vec? A každá osoba na svete musí odpovedať Bohu na túto otázku. Vrátané kresťanov.

Veľa kresťanov delí život na dve sféry - na sféru zboru a na sféru života vo svete, pretože sme zdeformovali to, čo myslí Biblia pod slovom svet. Žiť vo svete znamená žiť na tejto planéte akoby bola to jediné, čo existuje. Žiť duchovným životom, je žiť na tejto planéte v sile a prítomnosti Ducha svätého, každý deň, moment za momentom. Mnohí z nás kresťanov sú funkčními materialistami. Myslíme si, že sme kresťania, ale žijeme na tomto svete, ako keby to bolo všetko, čo je. Akoby tých cca 70 rokov čo máme, bolo všetko, čo máme. Sme večné bytosti a budeme žiť navždy. Či už v prítomnosti Boha alebo v Jeho absencii. Je to hlavné na nás. Či sa chceme podriadiť jeho vláde, alebo chceme ísiť niekom inam, k niečomu inému, vybudovať si svoju vlastnú vládu. C. S. Lewis povedal: „Jedného dňa povieme: Staň sa Tvoja vôle alebo sa staň moja vôle.“ Ale tá moja je veľmi malá a veľmi prázdná. Byť v týchto dvoch kruhoch, jedným je svet a jedným je zbor, znamená žiť schizofrenickým životom. A my musíme dať schizofréniu preč a žiť jeden život v stvorení ako ho spravil Boh. Niektorí z nás si myslia, že pôjdeme do neba ak zomrieme, a to je všetko, pre čo žijeme. Ale to, čo musíme spraviť, je žiť pre nebo teraz, pretože Boží dásť začína teraz, keď sa podriádajem Jeho vôle. Celý nás život v cirkvi by vyzeral inak, keby sme to robili.

Vďaka za poskytnutý rozhovor.

A ni vlastne neviem kedy som sa stal kresťanom. Niektorý ľuďom sa to zdalo divné, no zistil som, že nie som jediný prípad. To bolo celkom príjemným prekvapením. A aj keď to nebola nejaký presný a konkretérny bod zlomu, jedna vec sa zmenila úplne. V čase, keď som nežil s Bohom, môj život vyzeral pestrejšie. To sa ale týkalo ľudí. Od pondelka do piatku to bola škola, spolužiaci, partia na sídlisku. V sobotu to bol dorast, a teda, samozrejme, aj dorastenci, v nedele celý zbor a doma rodina. Väčší záujem bol pochopiteľne o partií na sídlisku, keďže tam som mohol pokojne uplatňovať celú moju... zábavy-čtivosť. Za celú moju „kariéru“ života bez Boha som prešiel niekoľkými partiami, podľa toho, ktorá ako vyhovovala. Mal som s nimi viac spoločného, ako s tými deťmi v doraste (niektorí boli starší ako ja, takže neviem, kto tu bol dieťa :). Avšak na druhú stranu, okrem jedného obdobia, som nemal nejaký veľký problém na ten dorast ísiť, no radšej som bol s kamarátmi zo sídliska. Špeciálne s jedným kamarádom, ktorého som poznal ešte zo škôlky.

Po tom, čo ma Boh pritiahol k sebe (na dostatočnú vzďialenosť :), sa mi začali meniť aj priority, hodnoty, záujmy a to všetko ostatné. Začal som viac a s väčším záujmom chodiť na dorast. A tak ako som sa viac približoval Bohu a cirkvi, tým viac som zabúdal na vonkajší svet. Niežeby ma predchádzajúci život neprítahoval. Nesúhlasím s tým, že svetský život nie je príťažlivý. Niekoľko povie, že nechápe, ako niekoho baví v piatky chľastať. Ja to chápem. Rozdiel bol ale v tom, že čím viac mi začalo záležať na tom, aby som nerobil to, čo On nechce. A keďže mi bolo dobre vysvetlené, že prečo nechce, aby sme to robili, mal som s tým ešte menší problém. Ale aby som sa vrátil k téme. Začal som mať novú partiú. Vlastne celkovo môj život sa začal točiť okolo zboru, dorastu a ľudí, ktorých som tam stretával. Mal som nových kamarátov a tí mi stačili. Navyše som už mal aký taký vzťah s Bohom, takže všetko bolo v pohode. No a, samozrejme, som sa ako dobrý kresťan zaoberal svojím duchovným životom, vzťahom k Bohu a odstraňovaniu všetkých zlých vlastností a hriechov a podobne. Och, aké je to všetko fajn.

No zabudol som na veľmi dôležitú vec. To kym sme, má vplyv na to, s kym sa stretávame, čo robíme, ako sa vyjadrujeme, a pod. Môže sa dať, že keď som kresťan, tak sa stretávam s kresťanmi. Teda je to logické. Avšak zdá sa mi, že

som asi trochu okresal identitu kresťana. Od- sekol som časť, že kresťan je vlastne aj misionár. No a to sa, samozrejme, odzradilo aj na tom, že som sa nejako zbavoval kontaktu s ľuďmi zo sveta. Nebolo to sice plánované, ale nebránil som sa tomu. Prichádzalo to akosi samo s tým, že sa mi menili priority a teda odlišovali sa od spolužiakov, kamarátov zo sídliska atď. Nakoniec

celý môj svet bol zbor a aktivity v rámci neho. A bolo mi dobre. Príjemné pohodlie v „bezpečí domova“. No potom, chvála Bohu za to, prišlo niekoľko momentov cez mojich priateľov, kedy som si uvedomil, že kde som sa to vlastne dostal. Keď som počul o ich túžbe hovoriť evanjelium kolegom, spolužiakom, mal som dosť. Uvedomil som si, že som si pekne buďoval svoj duchovný život a bol zahľadený do seba, do svojho vnútra. Dal som to na úroveň nejakého svojho vnútorného prežívania a nerobenia zlých vecí. Kristov príkaz činiť učenikov som akosi prehliadol. Asi som čakal, že sa to dorieši potom, alebo že mi budú ľudia zvoniť domov, že chcú počuť evanjelium, alebo čo :). Takže som sa rozhodol, že to tak zostať nemôže. Nie som tu iba sám pre seba. No a ten proces premeny sa deje dotečas. Situácia je momentálne taká, že nerobím vždy to, čo sa dá, aby som ten spomínaný Kristov príkaz plnil. Rozdiel je ale v tom, že vďaka Jeho milosti som si to mohol uvedomiť. A okrem „makania“ na sebe samom mám už ďalšiu vec, na ktorej musím pracovať.

Boh nás volá k tomu, aby sme hovorili ľuďom okolo seba evanjelium. Slovne, ale hlavne životom. A aj keď sa to môže dať ako nejaké veľké bremeno (a niekedy aj je), ktoré musíme niesť, máme Otca, ktorý to vidí a On nesie nás. Je na nás, do akej miery sa mu chceme dať do rúk. A verím tomu, že v Jeho rukách je najlepšie. Je úžasné, že aj keď je ten nás kresťanský život niekedy tažký, je predsa aj ovela úžasnejší... a to len kvôli nášmu spoločnému Otcovi. Chvála mu na veky. Amen.

Dalibor Beregszászi

vzťahy v cirkvi vs. vzťahy vo svete

Je to asi jedna z najchúlostivejších tem, ktorú riešia mladí či starí kresťania. Otázkou ostáva, či je správne zakladáť si priateľstvá vo svete, alebo ich budovať prevažne s ľuďmi v cirkvi.

Ak sa človek rozhodne pre Krista, oddelí sa tým od sveta. Čo však znamená oddelenie sa od sveta? Kresťan má byť svedkom Kristovým, jeho učeníkom, má posväčovať meno Ježiša Krista. Tak ako sa modlíme: Otče Náš... posväť sa meno Tvoje. Božie meno je sväté, samé sa viac posvätiť nedá. Znamená to však, že my sme tí, ktorí môžeme Božie meno posväčovať, a to svojimi životmi, skutkami, slovami tam, kde žijeme a trávime najviac času.

Cirkev zohráva v úlohe kresťana veľmi dôležitú rolu. Mať v zobre zdravé vzťahy, priateľov a duchovných vodcov je pre duchovný rast jedinca nesmierne dôležité. Kresťan sám bez cirkvi nedokáže dlhodobo duchovne rásť. Každý z nás prežíva v živote rôzne situácie, robí ľahké rozhodnutia, či padá pod nátlakom hriechu a pokušenia. Ako mi vtedy dokážu pomôcť priatelia zo sveta? Ako mi pomôžu vstať a bežať ďalej k Bohu, keď to sami nerobia? Práve nato sú tu priatelia z cirkvi, na ktorých sa môžem obrátiť, ktorí budú za mňa viesť modlitebný boj, keď ja sa už modliť neviem, tí, ktorí ma svojím životom uistia, že jedine život s Bohom dáva môjmu životu pravý zmysel.

Ale čo s tým, s ktorými sa stretávam v bežnom živote, v školách, v práci, na ulici... Máme sa od nich separovať preto, že sme svoj život oddeľili pre Ježiša? Osobne si myslím, že týchto ľudí nám dal do života Boh. Ako máme získať ľudí pre Ježiša, keď sa s takýmito ľuďmi ani nestretávame? Ako máme týmto ľuďom povedať, že je tu aj iná možnosť, ako riešiť svoje problémy alkoholom, drogami, rozvodmi, ukázať im pravú lásku a nie nezáväzný sex, či ukázať poctivosť v práci, ak sa s nimi o tom ne-rozprávame? Tak ako povedal Ježiš: „Lekára nepotrebuju zdraví, ale chorí.“ Preto si myslím, že mať vzťahy s ľuďmi zo sveta, je taktiež veľmi potrebné, pretože práve my sme tí, ktorí poznajú toho najlepšieho lekára.

Mať však vzťahy s ľuďmi zo sveta, nie je jednoduché. Vždy hrozí riziko, že práve

oni budú silnejší a získajú nás pre svet skôr, ako my ich pre Ježiša. Myslím si, že ak kresťan nemá pevné vzťahy v zobre a s Bohom a začne si budovať priateľstvá vo svete, skôr či neskôr od Boha odíde. Je dobré získať trievy pohľad na realitu života, ktorú často pre jednosmernosť výchovy okúsimo príliš neskoro. Tým, že mnohí z nás boli od malička vychovávaní v zobre, svoj voľný čas trávili s ľuďmi zo zboru a neboli v priamej konfrontácii s týmto svetom, nezískali ani istú imunitu, ktorú treba na prežitie vo svete mať. Často sme naivní a slepо dôverčí, myslíme si, že homosexuálne partnerstvá, podvádzanie manželiek, vraždy, či podvody sú len vo filmoch alebo v správach, no nás sa to netýka. Pravda je však iná. Toto všetko je vôkol nás. Týka sa to ľudí, s ktorými sa stretávame. Vo svete „je to normálne“. Keď sa však s týmto všetkým zrazu stretne človek, predtým žijúci v „zborovom skeletu“, dostane poriadnu facku. Zrazu zistí, že priamo on je v konfrontácii so špinou tohto sveta... Vtedy si aj kresťan, ktorého už možno kresťanstvo až tak nebavilo, uvedomí, aký je život s Ježišom krásny, ako veľmi sme chránení zborom, kresťanmi, ktorí sa za nás po večeroch modlia, rodičmi, ktorí nás usmerňujú, Bibliou, ktorá nás upevňuje vo vieri a Ježišom, ktorý už toto všetko zažil, keď bol medzi nami.

takže oddelovať sa od sveta?

Oddelili sme sa odvzdaním svojich životov Ježišovi. Tým sme postavení do úlohy získať nových ľudí pre Krista. Kresťanov zo zboru pre Krista získať nemusíme, môžeme ich len usmerňovať a povzbudzovať na ceste za ním. Preto si myslím, že je potrebné mať vzťahy aj vo svete. Otázkou je, do akej miery. To, čo sme získali v Ježišovi, už nikde inde nezískame a už vôbec nie vo svete. Nedá sa presne určiť „miera“ vzťahov s ľuďmi zo sveta. Každý z nás podľa mňa vie, kedy mu svet a vzťahy v nom začínajú zasahovať do jeho života s Bohom. Duch Svätý nás upozorňuje, keď sa svet začína stavať pred Bohom a cirkev. Vtedy je potrebné, aj na úkor straty priateľstiev, urobiť radikálne rozhodnutie a ukončiť kontakt s takýmito ľuďmi. Nemusí to byť definitívne, no minimálne na čas, keď sa dáme „duchovne dokopy“ :) Naozaj nestojí za to stratiť večný život za chvíľkové potešenie a príjemné vzťahy, ktoré sú len dočasné.

Tamara Mitalová

HLAS Z BRNA

Urcite mnohí ste zažili, podobne ako ja, že váš zbor je pre vás rodina. Poznajú vás tam, povzbudzujú vás, napomínajú, pomáhajú vám duchovne rásť a učia vás ako milovať Boha a slúžiť ľuďom. Sú veci, ktoré by podľa vás mali napredovať alebo sa zmeniť, ale jednoducho tam radi chodíte a pomáhatе si navzájom ísť za rovnakou víziou a nasledovať Božie volanie.

A teraz si predstavte, že zrazu máte prejsť niekam inam. Do iného mesta, kde nikoho nepoznáte. Kde už nie sú ľudia, ktorí poznajú vaše boje. Nevideli vás rásť. Nevedia, z čoho sa tešíte. A k tomu ani vy ich nepoznáte. A hľadáte si miesto...

Keď som prešla do Brna, tak som naozaj dlhšie hľadala. A dokonca som bola, ako to nazývam, „duchovne unavená“. Bola som sice predtým na správnom mieste a slúžila som tam, kde ma Boh volal, ale... ak netrávime čas v Božej prítomnosti, tak hrozí, že už rozprávame viac o Bohu ako s Ním naozaj žijeme. Podobne sa stalo mne, ale ešteže nás Ježiš nenechal samých, ale dal nám Ducha Svätého.

Ten aj mňa zaviedol na miesta, k ľuďom, ktorých si Boh použil, aby ma nanovo obnovil. A Boh rád počuje naše volanie, že Ho chceme viac poznáť a rád naň aj odpovedá. Naozaj máme milostivého Pána. A tento milostivý Pán mi dal aj mládež, kam teraz chodím. Je to Cirkev bratrská-Betanie.

A aby ste si vedeli predstaviť ako približne vyzerá. Pridete a hned vás tam niekto veľmi milo privíta. Program nie je vždy rovnaký, niekedy je téma z Biblie s chválamí (napr. o tom, ako zmeniť svet, o modlitbe, odpustení...), alebo je pozvaný host, ktorý prednáša na nejakú tému a zase inokedy je nejaká spoločná aktivity, šport, hra alebo výlet po Brne. Taktiež sme boli niekoľkokrát ako mládež slúžiť v Ústave pro telesné postřízených, alebo sme mali možnosť slúžiť ľuďom v zobre strážením detí. A samozrejme, že k aktivitám mládeže patria aj výlety a túry (aj keď tu nie sú také pekné hory ako na Slovensku :).

Je veľmi pekné nachádzať rodinu aj v iných mestách. Je pekné, že aj v inom zobre, ako v tom našom, nájdeme ľudí, ktorí sú ochotní ísť cez polovicu mesta, aby vám priniesli tenisovú raketu.

Monika Kasalová